VIHARNIK

Časopis za občino Preddvor

Lokalna novica je kraljica

IX - ISSN 1855-0126
Julij 2015

Številka 2

ŽUPAN OBČINE PREDDVOR MIRAN ZADNIKAR

Končuje se gradnja infrastrukture

Letos ob prazniku občine Preddvor ne bo nobenega slavnostnega odprtja, saj je občina sredi gradnje komunalne infrastrukture v petih vaseh, ki se bo zaključila šele proti koncu poletja. Kljub temu bo praznično, obljublja župan Miran Zadnikar.

Miran Zadnikar

DANICA ZAVRL ŽLEBIR,
FOTO: **TINA DOKL**

Kako poteka ta čas največja naložba v občini, infrastrukturna investicija, ki je financirana tudi iz evropskih virov?
"Gradnja fekalne kanalizacije se končuje, vzporedno potekajo dela spremljajoče infrastrukture, kot so meteorne kanalizacije, pločniki in podobno. Pričakujem, da bo do konca julija asfaltirana večina cest. Sicer pa gremo sedaj v postopek spremembe gradbenega dovoljenja zaradi spremembe tras. Številne spremembe so nastale predvsem zaradi odstopanja katastra od dejanskega stanja. Gradi se tudi druga infrastruktura. Nisem pričakoval, da je bomo toliko naredili. Ko sem uvodoma predstavljal to gradnjo, sem občane opozoril, da bomo zaradi omejenih sredstev naredili le toliko, kot je bilo predvideno v razpisu, vse drugo (pločnike, javno razsvetljavo in druge infrastrukturne objekte, ki jih je dolžna financirati občina sama) pa v prihodnjih dveh letih. A tudi veliko tega smo že delali sproti. V Tupaličah je večja sprememba zaradi sekundarnega vodovoda. V tem naselju je bil večen problem zaradi tlaka vode, ker je prenizka višinska razlika med vodohranom in naseljem. Tako smo sedaj v spodnjem delu Tupalič naredili svoj sekundarni kanal in ga priključili na naselje Breg, kjer voda prihaja iz drugega vodohrana. Upamo, da bo pritiska dovolj. S tem se bo zamenjal tudi koncesionar: v Tupaličah je trenutno upravljavec vodovoda javno podjetje Komunala Kranj, na Bregu pa Vodovodna zadruga Preddvor. V zvezi s tem je odločitev o spremembi odloka in elaboratu o oblikovanju cen sprejel tudi občinski svet.
Ena večjih težav je na Srednji Beli ožina pri cerkvi, kjer smo se odločili, da znižamo cesto zaradi boljše vidljivosti. Za razširitev je premalo prostora, zato bomo zamenjali dotrajani oporni zid pokopališča, s tem pridobili kakega pol metra in ob znižanju nivoja ceste bi ta prišla pod temelje zidu. Za ta poseg je še v postopku pridobivanje ustreznih soglasij.
Pri projektu smo imeli tudi revizijo ministrstva. Šlo je za redni pregled in niso imeli pripomb."

Kdaj bo gradnja končana?
"Gradnje, povezane s projektom Infrastruktura občine Preddvor, mora izvajalec po pogodbi končati do konca avgusta."

Ob obnovi magistralnega vodovoda Bašelj – Kranj ste v Bašlju nameravali obnoviti most. Kako napreduje tamkajšnja gradnja?
„Obnova mostu je končana in čezenj že poteka promet. Ob vstopu v Bašelj smo poleg tega naredili tudi oporne zidove in širili cesto, sedaj pa bo v sklopu vsega asfaltirano. Z denarjem je pri obnovi mostu sodelovala tudi Mestna občina Kranj, kar je vaščanom obljubila prejšnja občinska garnitura. Tako je kranjska občina prispevala tretjino denarja za obnovo mostu."

Kaj poleg glavne investicije še gradite v občini Preddvor?
„Začeli se bosta sanaciji kotlovnic v podružnični šoli v Kokri in v domu krajanov na Beli, in sicer v okviru projekta REAAL. Vrednost del skupaj s projektno dokumentacijo je 120 tisoč evrov, sofinancirano je 68 odstotkov. Tako iz švicarskega finančnega mehanizma

VIHARNIK JE PRILOGA ČASOPISA Gorenjski Glas

VIHARNIK (ISSN 1855-0126) je priloga Gorenjskega glasa, ki izhaja štirikrat na leto. Prilogo pripravlja Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Bleiweisova cesta 4, Kranj, urednica Danica Zavrl Žlebir (danica.zavrl@g-glas.si), uredništvo Gorenjskega glasa, odgovorna urednica Marija Volčjak. Oglasno trženje in priprava za tisk Gorenjski glas, d. o. o., Kranj; oblikovanje Matjaž Švab; tisk Tiskarna Littera picta, d. o. o.; distribucija Pošta Slovenije. Glasilo izhaja v nakladi 1400 izvodov, brezplačno ga prejemajo vsa gospodinjstva in drugi naslovniki v občini Preddvor. Telefon uredništva: 04/201-42-00, telefon oglasnega trženja: 04/201-42-48, telefaks 04/201-42-13; trženje oglasov: Janez Čimžar, janez.cimzar@g-glas.si, telefon: 041/704 857, e-pošta: info@g-glas.si. Občina Preddvor, Dvorski trg 10, Preddvor. Na naslovnici: mladoporočenca na jezeru Črnava, foto: Tina Dokl

pričakujemo 75 tisoč evrov sofinanciranja. Rok izvedbe del pa je 15. avgust. Končana so tudi dela na mrliški vežici Preddvor, kjer smo menjali dotrajano kritino, kar je stalo 16 tisoč evrov. Za vodovod Laško - Bašelj smo pridobili uporabno dovoljenje. Naslednji mesec bomo dogradili GPRS sistem za povezavo z upravljavcem. Skupna investicija je 95 tisoč evrov."

Kaj pa urejanje središča Preddvora in začetek na območju Vok, kjer bo športni center?

"Pripravljata se občinska podrobna prostorska načrta za središče Preddvora in za Voke. V Vokah bo poleg nogometnega igrišča tudi strelišče, balinišče, skejt park in druga manjša igrišča. Če se ne bo kaj zalomilo pri razpisu o izbiri izvajalca, bomo ob koncu počitnic sanirali tudi rokometno igrišče in namesto košarkarskega ob šoli naredili igrišče za mali nogomet. Košarkarsko igrišče bo potem v sklopu rokometnega igrišča. V zaključni fazi so tudi projekti za obračališče avtobusnega prometa in še eno avtobusno postajališče ob cesti Preddvor–Mače ob brežini tik pod šolo. Odpovedali smo se namreč projektu za obvozno cesto. Problem je še vedno dostop do športnega parka Voke, ker ne moremo pridobiti od lastnika okoli sto kvadratnih metrov zemlje. Če lastnik zemljišča ne bo odstopil, seveda proti plačilu, bomo šli v postopek razlastitve."

Boste letos občinski praznik počastili z odprtjem kakega pomembnega dosežka?

"Letos smo sredi investicij, tako da ob prazniku ne bo nobenega odprtja. Dela bodo končana sredi poletja in občanom, ki so več mesecev prenašali težave zaradi gradnje, naj se ob tej priložnosti zahvalim za potrpljenje. Poudarek letošnjega praznovanja pa je Josipina Turnograjska. Posnet je promocijski film in na akademiji v četrtek, 9. julija, na Turnu ga bomo predstavili občanom. Na slavnostni akademiji bo sodelovala tudi ddr. Mira Delavec Touhami. Podelili bomo tudi dve občinski priznanji. Občankam in občanom pa čestitam za občinski praznik in jih vabim, da se udeležijo prireditev, ki jih organiziramo ob tej priložnosti."

V občini Preddvor že od lani neumorno gradijo.

Osebno dopolnilno delo

Upravna enota Kranj obvešča, da se je junija izteklo prehodno polletno obdobje, v katerem posamezniki, ki so osebno dopolnilno delo že opravljali po starem zakonu, torej so ga imeli priglašenega na dan 31. 12. 2014, po določbah prejšnjega zakona in pravilnika za opravljanje dela niso potrebovali vrednotnic. Od 1. julija letos dalje pa mora vsak posameznik, ki želi opravljati osebno dopolnilno delo, to pred pričetkom dela priglasiti. Priglasitev se opravi preko spletnega portala AJPES z digitalnim kvalificiranim potrdilom ali osebno na upravni enoti, ki za posameznika priglasitev opravi prek spletnega portala AJPES. Pogoj za legalno opravljanje osebnega dopolnilnega dela je vnaprej pridobljena vrednotnica, katere vrednost je določena v znesku 9 evrov.

Veljavnost osebnih dokumentov

Glede ne to, da prihaja čas dopustov in obiskov tujih držav, je treba preveriti veljavnost potovalnih dokumentov in pravočasno podati vloge za izdajo novih. Število vlog za izdajo osebne izkaznice in potnega lista je v poletnem času povečano, zato se čas njihove izdelave lahko s trenutnih sedem delovnih dni tudi nekoliko podaljša. Vlogo za osebno izkaznico in potni list lahko vložite na katerikoli upravni enoti ali krajevnem uradu v Sloveniji, vročitev dokumentov pa se lahko opravi na sedežu upravne enote ali po pošti s priporočeno pošiljko na domač naslov. Upravne enote nič več ne pošiljajo vljudnostnih obvestil strankam o skorajšnjem poteku veljavnosti osebnih dokumentov, pač pa sedaj obstaja možnost, ki jo nudi državni spletni portal e-Uprava http://e-uprava.gov.si/e-uprava/ na področju samodejnega obveščanja o poteku osebnih dokumentov. Spletni opomnik http://e-uprava.gov.si/e-uprava/opomnik/ omogoča, da na elektronski naslov in/ali mobilno številko uporabnik prejme sporočilo o poteku veljavnosti identifikacijskih dokumentov, lahko tudi za dokumente mladoletnih otrok (osebna izkaznica, potni list, vozniško dovoljenje, prometno dovoljenje, orožni list), lahko pa sami dodajate svoje lastne dokumente, in sicer 1 mesec, 14 dni in 3 dni pred potekom veljavnosti.

Obvestilo za javnost

Občina Preddvor je v zadnjem času prejela več opozoril občanov o neurejenem stanju športnega parka Pregrat na Zgornji Beli. Občina Preddvor obvešča zainteresirano javnost, da je v teku sodni postopek za določitev nujne poti za potrebe športnega parka Pregrat. Z lastnico zemljišča, po katerem je do sedaj potekala dostopna makadamska pot, je v okviru sodnega postopka dogovorjen začasen režim, ki za čas trajanja postopka dovoljuje občanom uporabo pešpoti za potrebe dostopa do športnega parka Pregrat, občini pa za potrebe dovoza s parkovnim traktorjem/kosilnico. S tem se ponovno zagotavlja možnost vzdrževanja in košnje nogometnega igrišča in drugih travnatih površin športnega parka Pregrat in s tem njegove namenske uporabe za rekreacijo in prostočasne dejavnosti občanov. Uporabnike športnega parka Pregrat za nastalo situacijo prosimo za razumevanje. Občina Preddvor

Petič mednarodni Ex-Tempore

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

V nedeljo, 5. julija, se bodo na mednarodnem EX-Temporu v Preddvoru že petič po vrsti družili likovniki. Organizator srečanja je likovno društvo Preddvorski samorastniki. Že ob 7. uri zjutraj se bodo zbrali pred gostilno Pri Majču, kjer bodo žigosali likovna platna, nato pa se bodo razšli in v Preddvoru in okolici iskali motive za svoja likovna dela. Ob 17. uri se bodo spet zbrali pred gostilno, kjer bodo vsi sodelujoči izbrali tri najboljša dela in izplačali denarne nagrade, likovna dela pa bodo ostala organizatorju.

Krvodajalska akcija

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Poletna krvodajalska akcija krajevnih odborov Rdečega križa Preddvor in Bela - Bašelj bo 13. avgusta. Odhod avtobusa iz Preddvora bo ob 6. uri zjutraj, odvzem krvi pa na Zavodu za transfuzijo krvi v Ljubljani. Organizatorja obljubljata potep in kopanje v morju in tako kot lani piknik na barki. Lepo so vabljeni vsi stalni in seveda novi krvodajalci, ki naj se obvezno prijavijo poverjenikom Rdečega križa na svojem območju ali Mileni Zupin, tel. 041-382-270, ali milena.zupin@siol.net.

Festival pohodništva

MIRJAM PAVLIČ

Zaradi potrebe čim dlje zadržati turiste v naših krajih so se občine Solčava, Luče, Kamnik, Jezersko in Preddvor odločile združiti pod skupnim imenov KSA, s katerim bi nastopili v marketinških akcijah in sejmih v Evropi. Pri aktivnostih za ustanovitev regijskega parka Kamniško -Savinjskih Alp se je pokazala potreba po sodelovanju in razvoju blagovne znamke KSA. Prvi tak projekt je bil Festival pohodništva od 23. do 28. junija, ki je ponudil vodene pohode in dodatne promocijske dogodke. Občina Preddvor je v svojem programu ponudila voden pohod okrog štirih preddvorskih gradov v soboto, 27. junija, in nordijsko hojo, v TIC-u pa so lahko otroci v soboto in v nedeljo prisluhnili pohodniškim pripovedkam.

Prihajajo praznični dnevi

Občina Preddvor 9. julija praznuje občinski praznik. Praznična dogajanja se začenjajo že danes z odprtjem dveh razstav v Info centru v Preddvoru, osrednja prireditev bo 9. julija na gradu Turn.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Deveti julij je rojstni dan prve slovenske pisateljice, pesnice in skladateljice Josipine Urbančič Turnograjske (1833–1854), ki je živela in ustvarjala na gradu Turn v Preddvoru. Na Turnu bo na praznični večer, 9. julija, ob 20. uri tudi sklepni dogodek letošnjega občinskega praznovanja. Prikazali bodo film o Josipini Turnograjski in podelili dve občinski priznanji. Letos malo plaketo občine Preddvor prejme Milena Zupin, aktivna v več društvih, Stane Nič, ki se je aktivno udejstvoval v igralski skupini KUD Preddvor, pa prejme plaketo Josipine Turnograjske.
Praznične prireditve pa se začenjajo že danes ob 14. uri z odprtjem dveh razstav v Info centru v Preddvoru: ena je posvečena arheološkim raziskavam na območju Gradišča nad Bašljem, druga 130-letnici šolstva v Kokri. Jutri, v soboto, se bodo pohodniki odpravili do zavetišča v Hudičkovem borštu na Zaplati, ki so ga slovesno odprli ob lanskem občinskem prazniku. Zvečer bodo v kulturnem domu predstavili knjigo o oblačilni dediščini Preddvora in okolice ob koncu 19. in v prvi polovici 20. stoletja. V nedeljo bodo v središču Preddvora že zarana postavili stojnice za tradicionalni Petrov smn, opoldne bo mednarodno srečanje folklornih skupin, popoldne pa veselica. Vmes bo likovni Ex-Tempore, ki ga pripravlja društvo Preddvorski samorastniki.

Devetošolci podarili igrače

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Devetošolci preddvorske osnovne šole so s plišastimi igračami popestrili sceno na zaključni prireditvi, valeti. Zbrane igrače pa niso bile zgolj za okras, pač pa so imele tudi dobrodelni namen. Posredovali so jih Zvezi prijateljev mladine Kranj, kjer jih bodo razdelili mlajšim otrokom, ki si igrače želijo, pa jih njihovi starši morda ne morejo kupiti. Zamisel, s katero želijo polepšati otroštvo drugim otrokom, so skovali skupaj z učiteljico likovne umetnosti Mileno Tavželj. Razrednika učencev letošnjega 9. a in 9. b razreda, ki so se nekaj pred ostalimi osnovnošolci poslovili od šolskih klopi, sta Jeli Cuderman in Miha Andoljšek.

Kako so se oblačili v preteklosti

Ob prazniku predstavitev knjige Oblačilna podoba Preddvorčanov in okoličanov

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Avtorja knjige Oblačilna podoba Preddvorčanov in okoličanov v preteklosti sta Bojan Knific in Tadeja Pance, slednja je leta 2011 naredila tudi kroje za obleke v projektu prenove kostumske podobe odrasle folklorne skupine Folklornega društva Preddvor. Predstavitev knjige bo v dvorani kulturnega doma v soboto, 4. julija, ob 19. uri. Knjiga obravnava oblačenje kmečkega in delavskega prebivalstva v Preddvoru in okolici od konca 19. do srede 20. stoletja, navaja temeljne značilnosti v tem obdobju, ki so dopolnjene s konkretnimi izkušnjami ljudi, ki so pripovedovali o preteklem oblačenju. "Dragocene fotografije in mnogo let stara oblačila je ohranil Tomaž Rehberger z Zgornje Bele, folklornik, dolgoletni zbiratelj gradiva, ljubiteljski raziskovalec in poznavalec lokalne oblačilne dediščine, ki bo v tem programu tudi predstavil slikovni del knjige," pravi Mirjam Pavlič, direktorica Zavoda za turizem Preddvor, ki je letos nosilec dogodkov ob občinskem prazniku. "V programu bodo sodelovali člani vseh treh skupin Folklornega društva Preddvor, s plesom in s predstavitvijo kostumov, v katerih se preddvorski folkloristi predstavljajo na nastopih, tekmovanjih in prireditvah. Idejo za to prireditev sem dala sama, saj turisti in obiskovalci spremljajo ljudske običaje in s tem ohranjajo našo dediščino, ki naš kraj delajo poseben."

Preddvor se je predstavil

MIRJAM PAVLIČ

V okviru programa RDO Gorenjske se je v juniju v centru Triglavska roža na Bledu predstavila občina Preddvor s promocijskimi aktivnostmi: filmom, prospekti, zemljevidi in s kulinarično ponudbo. Jože Štefe s Srednje Bele je prikazal izdelavo košar, Gostilna Pr' Bizjak z Zgornje Bele pa je predstavila svojo novost, glamping hiške za dva, gozdne vile in domačo kulinariko. Gostilna Majč je obiskovalcem ponudila vampe po preddvorsko in snarsko malico.

Na preddvorski stojnici

Koledar prireditev ob občinskem prazniku Preddvora, ki ga koordinira Zavod za turizem Preddvor

Petek, 3. 7. 2015 ▶ Info center Preddvor, ob 14. uri

ODPRTJE RAZSTAV

- Gradišče – pozabljena utrdba
- Obletnica 130 let OŠ Kokra

Sobota, 4. 7. 2015 ▶ Hudičev boršt, ob 8. do 9. ure

POHOD DO ZAVETIŠA V HUDIČEVEM BORŠTU

Start v Mačah na parkirišču v Mačah

Organizator: PD Preddvor

Sobota, 4. 7. 2015 ▶ KUD Dvorana, ob 19. uri

PREDSTAVITEV KNJIGE OBLAČILNE DEDIŠČINE PREDDVORA + 10 PANOJEV RAZSTAVA

Organizator: Folklorna skupina Preddvor

Nedelja, 5. 7. 2015 ▶ center Preddvora, od 7. ure dalje

5. PETROV SMN

Vsakoletna tradicionalna prireditev za občinski praznik

Nedelja, 5. 7. 2015 ▶ Prireditveni šotor v centru Preddvora, ob 12. uri

MEDNARODNO SREČANJE FOLKLORNIH SKUPIN

Nedelja, 5. 7. 2015 ▶ Prireditveni šotor v centru Preddvora, ob 16. do 20. ure

KONCERT OZ. VESELICA Z VESELIMI GORENJCI

Program bo povezoval Konrad Pižorn

Nedelja, 5. 7. 2015 ▶ Preddvor, od 8. ure dalje

MEDNARODNI EX-TEMPORE PREDDVOR 2015 IN RAZSTAVA OB OBČINSKEM PRAZNIKU

Likovno društvo Preddvorski samorastniki

Četrtek, 9. 7. 2015 ▶ na vrtu gradu Turn, ob 20. uri

SLAVNOSTNA AKADEMIJA – PREDSTAVITEV FILMA

O Josipini Urbančič Turnograjski

Petek, 10. junija, ob 15. uri, v cerkvi sv. Petra v Preddvoru

SV. MAŠA ZA DOMOVINO IN BLAGOSLOV DEL V OBČINI

NA VSE DOGODKE JE VSTOP PROST!

Občankam in občanom čestitamo ob prazniku občine Preddvor

Župan Miran Zadnikar
Občinska uprava
Občinski svet

www.preddvor.si

Nordijska hoja za zdravje

Milena Zupin je letošnja dobitnica male plakete občine Preddvor. Za priznanje so jo predlagali udeleženci skupine za nordijsko hojo, ki se vsak ponedeljek razgibava pod njenim vodstvom.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR,
FOTO: **TINA DOKL**

Milena je po osnovnem poklicu medicinska sestra, a že dolgo ne opravlja več tega poklica. Zato pa svoje strokovno znanje razdaja v društvih, ki jih vodi že več kot poldrugo desetletje, tako v občini Kranj kot tudi v domači občini. Predlog za priznanje je prišel iz domače občine, dotika pa se njenega širšega delovanja. Petnajst let namreč vodi Društvo bolnikov z osteoporozo Kranj.

To je nastalo na pobudo že pokojne zdravnice Alenke Pegam, njegov namen pa je ozaveščanje bolnikov za zdrav način življenja, preprečevanje te bolezni kosti (ki v poznejših letih lahko pripelje do neprijetnih zlomov), s pravilno prehrano in gibanjem, organizacija predavanj, terapevtskih vadb ... "V društvu sva začeli s fizioterapevtko Nado Česen iz Kranja, s katero ves čas delava z roko v roki. Članstvo je vsa leta naraščalo, doseglo je že število tisoč, letos se je prvič zgodilo, da je nekoliko upadlo. V društvu poleg predavanj o zdravem življenjskem slogu izvajamo tudi meritve kostne gostote, svetujemo, kako ostati v dobro formi, imamo kar 40 skupin terapevtske vadbe, ki jih vodijo fizioterapevtke. Vadbe so tudi v občini Preddvor, sicer pa delujemo v vseh občinah nekdanje kranjske in tudi širše na Gorenjskem. Spodbujamo k pohodništvu in tako imamo v več planinskih kočah vpisne knjige. V Preddvoru je organizirana tudi joga. Ena od telovadnih skupin pa se ukvarja z nordijsko hojo," pojasni Milena Zupin svoje petnajstletno delovanje v Društvu bolnikov z osteoporozo Kranj. Z nordijsko hojo je začela skupaj z Darjo Ažman, nato opravila usposabljanje in pridobila licenco, sedaj pa je voditeljica skupine, ki se je s prvotnih štirih članov povečala na petnajst. Dobivajo se vsak ponedeljek pri jezeru Črnava, nato pa z nordijskimi palicami obhodijo velik krog, ki se po poldrugi uri spet konča na hotelskem parkirišču. A se še ne razidejo, pač pa se še nekaj časa družijo ob kavici, udeleženke pa prinesejo doma pečeno pecivo.

"Kolikokrat rečejo: ali nam ni fletno," se Milena veseli zadovoljstva v skupini. "In to tudi gospe, ki jim z nizkimi pokojninami ni lahko preživeti. A cenijo, da so zdrave in da se lahko po nekaj prehojenih kilometrih še prijetno in brezskrbno družijo." V skupini so pretežno udeleženke z enim samim gospodom. To je zato, da je vselej lepo vreme, se pošalijo nordijski pohodniki, ki smo jih prestregli na prejšnjem pohodu po preddvorski okolici. "Z nordijsko hojo se ukvarjamo vse leto," doda Milena Zupin. "Z njo krepimo telo in duha. Dokazano je, da se s pravilno hojo aktivira devetdeset mišic našega telesa, razbremenijo se sklepi, aktivno obremenijo ramena in boki, gibanje je usklajeno ... Ni pa le gibanje tisto, ki je dobro za zdravje, šteje tudi druženje." Milena deluje tudi v preddvorskem Rdečem križu, izvaja meritve krvnega sladkorja in tlaka, organizira predavanja, koordinirala je projekt Živimo zdravo ...

Milena Zupin

Milena s svojimi nordijskimi pohodniki

Užitek je izza zavese opazovati polno dvorano

Stane Nič je bil v mlajših letih rokometaš, gasilec, folklorist, pesnik v literarni skupini, fotograf in učitelj v fotografskem krožku na preddvorski šoli, amaterski igralec. Ob letošnjem občinskem prazniku bo prejel plaketo Josipine Turnograjske.

Stane Nič

Letošnja občinska nagrajenca neuradno: Milena in Stane

DANICA ZAVRL ŽLEBIR,
FOTO: **TINA DOKL**

Na vsa obdobja svojega življenja in društvenega dogajanja ima Stane Nič prijetne spomine. Ko je delal v Iskri, je sodeloval v literarni skupini. Sodi v prvo generacijo, ki se je v Preddvoru začela ukvarjati z rokometom. Ta šport je bil zelo močan in rokometaši so dosegali odlične rezultate. Bil je tudi trener deklet in dostikrat jih je zagovarjal pred starši, ko so po treningu zavile na zmenek s fanti. Ukvarjal se je tudi s folkloro, ko je ta v Preddvoru doživela razcvet, se udeleževala gostovanj in sodelovala tudi na mednarodnem festivalu v Ohridu. V dramsko skupino ga je povabil Marko Bohinec. Prišel je nekega dne, ko je bil Stane v delovni obleki ob gradnji hiše. Sprejel je povabilo, v dramski skupini mu je postalo prijetno in tako je odru posvetil vrsto let. Prva leta so na oder postavljali dramska dela slovenskih in tudi tujih avtorjev, nekatera zelo zahtevna, pozneje je začel igre pisati Slavko Prezelj in zacvetela je preddvorska komedija.

"Slavc nam je znal vloge napisati na kožo," se spominja Stane Nič. "Ob naših predstavah so bile dvorane ves čas zasedene. Pravi užitek je izza odrske zavese opazovati, kako se dvorana polni. To ti resnično da elan. Ko pa smo nekoč gostovali na Linhartovem srečanju v Češnjici v Bohinju, smo doživeli razočaranje, ker je predstavo sredi popoldneva prišla gledat le peščica ljudi."

Prigod iz igralskega življenja in druženja je cela vrsta. A celo zanj, ki je zelo družaben človek, vajen folklornega druženja in šegavih nastopov na številnih fantovščinah, je bil igralski krst po njegovi prvi predstavi zelo nenavaden. Naredili so "vlak": igralci so sedeli eden za drugim, ugasnili so luči, potem pa so morali slediti navodilom. Med drugim so morali igralca pred seboj v temi božati po obrazu in pri tem ga je še posebej osupnilo, ker je za njim sedela igralska kolegica, ki mu je bila ves čas najbolj simpatična. Ko so se prižgale luči in so se soigralci zazrli vanj, so se mu vsi smejali. Od soigralkinega božanja je bil edini od vseh po obrazu čisto črn! O vsem, kar je doživel v času svojega igralstva, bi lahko napisal celo knjigo, ko bi ga le kdo ves čas priganjal. V mladosti je s spačkom potoval po Jugoslaviji in takrat mu je uredništvo Jane ponudilo, naj o tem napiše reportažo. Začel je, a potem ga je premamilo zunanje življenje in zapisi so ostali nedokončani. V igralski skupini je sodeloval, dokler mu je to omogočala služba. Potem pa jo je zamenjal in delal v Ljubljani tudi v popoldanski izmeni. Ni več mogel hoditi na vaje in tako se je poslovil od igralske kariere. Ostajajo mu lepo spomini. Še vedno pa rad fotografira, obiskuje domače hribe, kolesari in pazi na vnučka.

Železna Kapla je energetsko samozadostna

Občina Železna Kapla je med šestimi energetsko najbolj učinkovitimi v Evropi, med petimi v Avstriji, na Koroškem pa je na prvem mestu. Občina Preddvor ima potenciale za 70-odstotno energetsko samooskrbo, sosede pa bi radi posnemali zlasti pri ogrevanju z lesno biomaso.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR, FOTO: **MATIC ZORMAN**

Maja se je na obisku v Preddvoru mudila delegacija iz sosednje občine Železna Kapla. Župana Miran Zadnikar in Franc Jožef Smrtnik s sodelavci sta izmenjala izkušnje s področja energetske samooskrbe. Gostje so si ogledali leseni pasivni vrtec, ki ga je po zahtevnih ekoloških merilih zgradilo domače podjetje Jelovica, nato pa v gostilni pri Bizjaku na Beli razpravljali o energetiki.

Občina Preddvor je na tem področju kar uspešna: od leta 2002 ima sistem daljinskega ogrevanja na lesno biomaso, več malih hidroelektrarn, na osnovni šoli in vrtcu sta dve sončni elektrarni. S tem lahko občina Preddvor zagotavlja skoraj 70-odstotno energetsko samooskrbo. K varčni rabi toplotne energije pripomore tudi pasivni vrtec. Ogrevanje z lesno biomaso je žal na slabem glasu in tako se na sistem ne priklapljajo novi priključniki, kljub dobrim izkušnjam in zadovoljstvu tistih, ki so priključeni že dlje časa. Z novim občinskim prostorskim načrtom bo več novogradenj in s tem pričakujejo tudi več novih odjemalcev. Ko so pred poldrugim desetletjem snovali daljinski sistem, so računali, da se bo nanj priključilo tudi podjetje Jelovica, a se to ni zgodilo in je sedaj sistem predimenzioniran in se s tem tudi ne posluje dovolj racionalno.

Župana Preddvora in Železne Kaple med ogledom pasivnega vrtca v Preddvoru

Pogled na sončno elektrarno na strehi šole: gostje iz Železne Kaple priznavajo, da so jih v Preddvoru na področju fotovoltaike prehiteli.

Teh težav v Preddvoru ne skrivajo in iščejo možnosti, kako bi daljinski sistem bolje zaživel. Tu bi jim koristila tudi dobra praksa iz soseščine.

V Železni Kapli imajo toplarno za daljinsko ogrevanje od leta 1991, nanjo je priključenih 90 odstotkov gospodinjstev v strnjenih naseljih, prva so bila za dober zgled javna poslopja. Sosedje so predstavili tudi svoje izkušnje z energetsko bilanco: ves čas merijo porabo, iščejo prihranke in primerjajo, koliko so pri tem iz leta v leto napredovali. Vsi viri energije so jim prinesli 35-odstoten energetski prihranek. Vključeni so v energetski program E-5 in na tem področju so lani dosegli zavidljivo šesto mesto po energetski učinkovitosti na evropski ravni, peto v Avstriji in prvo mesto na Koroškem. Izkoriščajo vodno energijo, sončno energijo dobivajo iz treh elektrarn, iz obnovljivih virov se oskrbujejo občina, čistilna naprava in kopališče. Velik prihranek pri energiji so dosegli z menjavo svetil javne razsvetljave s sodobnejšimi. Šolsko poslopje so obnovili po načelih pasivne gradnje, v njej domujejo štiri ustanove. Železna Kapla je porabo energije od leta 1991, kar se s tem načrtno ukvarjajo, znižala za 50 odstotkov, za prav toliko je povečala lastno proizvodnjo energije. Proizvedejo torej več energije, kolikor jo lahko porabijo! Varčni so tudi na drugih področjih. K spremljanju energetske bilance spodbujajo tudi gospodinjstva in jim nudijo tovrstno svetovanje. Kljub vsemu je zlasti v krajih, oddaljenih od središča, še veliko fosilnih virov energije. Zaradi razpršene poseljenosti nimajo javnega prevoza organiziranega kot pri nas, zato spodbujajo vožnje z električnimi avtomobili. Imajo namreč tudi polnilnico zanje, njihovo elektro podjetje Kelag pa načrtuje uvedbo hitrih polnilnikov, za kar namerava občina tudi kandidirati. Tudi občina ima avto na električni pogon, z njim so se pripeljali v Preddvor, mobilnost pa omogočajo tudi s 25 električnimi kolesi, ki jih uporabljajo občina, šola in turistična organizacija.

Kje je skrivnost uspeha sosedov z avstrijske Koroške, so želeli vedeti v Preddvoru. Gostje so menili, da v Sloveniji manjka nekega tekmovalnega sistema, ki bi občine primerjal med seboj in spodbujal k prihrankom energije.

Župan Miran Zadnikar z osnovnošolsko elito iz občine Preddvor

Prejeli priznanja za odličnost

Župana Miran Zadnikar in Jurij Rebolj sta v Vili Bella priredila sprejem za devetošolce, ki so se vsa leta šolanja najbolj odlikovali v šolskem uspehu.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR, FOTO: **TINA DOKL**

Deset učenk Osnovne šole Matije Valjavca Preddvor, ki so letos končali devetletno šolanje, je prejelo pohvalo za odličnost v času osnovnošolskega izobraževanja, devet iz občine Preddvor in ena učenka iz občine Jezersko. V Vili Bella sta jih sprejela župana občin Preddvor in Jezersko Miran Zadnikar in Jurij Rebolj, jim iskreno čestitala in jih nagradila s knjigama Oblačilna podoba Preddvorčanov in okoličanov v preteklosti in Planinski vodnik po Karavankah. Iz občine Preddvor so pohvalo prejele učenke: Ana Roblek, Tjaša Ribnikar, Maruša Kegljevič, Marija Okršlar, Katarina Rakovec, Tina Oman, Petra Kaštrun, Anda Kos in Mana Križnar, iz občine Jezersko pa Amadeja Gvendolina Završnik. Najupešnejšim se je pridružil tudi osmošolec Gregor Perčič, ki je osvojil zlato Cankarjevo priznanje. Župana sta se zahvalila tudi razrednikom in učiteljem, ki so učenke spremljali na poti uspeha in razvoja.

Preddvorski župan Miran Zadnikar je ob čestitkah mladim dejal, da upa, da so si učenci med šolanjem poleg znanja nabrali tudi lepih spominov, v prihodnje pa jim je zaželel veliko uspeha in da bi dosegli zastavljene cilje. Jezerski župan Jurij Rebolj pa je med drugim izrazil upanje, da se bodo danes uspešne devetošolke kot visoko izobražen kader vrnile v domače kraje, saj tudi podeželje potrebuje izobražene ljudi.

Čestitamo najboljšim in jim želimo veliko uspeha v prihodnosti

Butični majhni vrtci in šole

Pohvalno o delu vzgojiteljic v vrtcih, izstopajoče predvsem v vrtcu Črček

MAG. TEA DOLINAR, RAVNATELJICA

V iztekajočem se letu bi izpostavila delo vseh naših vzgojiteljic v vrtcih, ki so z najmlajšimi »potovale« od Avstralije, Indije, Kitajske vse tja do Amerike. Avle in igralnice so se tedensko spreminjale iz deževnega gozda v igluje, v njih so gradili Kitajski zid, izdelovali so ledene gore, poslušali pesmi v francoščini, plesali ... Delčke vsebinsko bogatega dogajanja v vrtcih, v katerih so se prepletale mnoge dejavnosti, so lahko neposredno doživeli tudi starši na jesenskem in zaključnem srečanju z vzgojiteljicami in otroki.

Poleg vsega zgoraj opisanega dogajanja je še posebej izstopajoče delo vzgojiteljic vrtca Črček Mateje Mušič in Cirile Bukovnik. V sodelovanju z Zavodom za turizem Preddvor je izšel vodnik družinskih izletov in pohodov z mlajšimi otroki z naslovom S sovico Mico v preddvorske hribe, kjer sta z idejami sodelovali obe vzgojiteljici. V začetku leta 2015 je sledil posvet na državnem nivoju, kjer je vzgojiteljica Mateja Mušič predstavila svoje delo z otroki v vrtcu Črček na temo črt in požela ogromen pozitiven odziv strokovne javnosti. Na razpisu Gozd oblikuje življenje sta vzgojiteljici tega vrtca junija 2015 prejeli priznanje za najbolj izviren prispevek. Majhne, vaške podružnične šole ali vrtci, ki jih obiskuje le peščica učencev, so praviloma elitne in butične šole, ki mladim poleg znanja dajo tudi ogromno kompetenc na področju socialnih veščin. Veliko je medgeneracijskega povezovanja in neprestanega sodelovanja s krajem, v katerega so šole in vrtci umeščeni. Zato smo izredno veseli, kadar trud strokovnih delavcev v šolah in vrtcih ne ostane neopažen.

DONACIJA VRTCU

V naših vrtcih se dobro zavedamo, da je gibanje osnovna otrokova potreba. Imamo prostor, ki nam ga nudi vrtec s svojo telovadnico, in okolje, kjer imamo neskončno možnosti za gibalne dejavnosti v naravi. A vseeno nam vedno pridejo prav tudi didaktična sredstva, ki pri otrocih spodbudijo gibanje, ga popestrijo in nam dajo nove možnosti za čim bolj skladen, optimalen in vsestranski otrokov razvoj. Zato smo se v mesecu marcu 2015 zelo razveselili prijazne pobude občinskega svetnika Mirana Perka z Zgornje Bele, ki je s prijatelji vrtcu Črček doniral didaktična sredstva za gibanje in igro v vrednosti 700 evrov. Otroci so nad novimi pripomočki, ki so obogatila telovadnico, navdušeni in jih radi uporabljajo. Naši najmlajši iz vrtca Črček se z vzgojiteljicama Matejo in Cirilo prisrčno zahvaljujejo vsem donatorjem!

V vrtcu so bili veseli donacije.

Dokazov, da zaključujemo vsebinsko bogato leto, prepredeno z mnogimi različnimi priznanji, za kar gre zahvala vsem zaposlenim v vrtcih, je ogromno. Nemogoče je v kratkem prispevku izpostaviti vse. Prepričana pa sem, da se bomo potrudili, da bodo na osnovi naše strokovnosti, kreativnosti, pozitivne energije in veselja do dela z mladimi tudi v prihodnje opazni sadovi našega dela.

Učenci na državnem tekmovanju: Matej Bahar, Gregor Ekar, Gaja Gregorc, Gašper Šenk, Mark Valjavec

Tekmovanje mladih tehnikov

MENTORICI TINA BOHINC IN MILENA TAVŽELJ

Aprila je na Osnovni šoli Franceta Prešerna Kranj potekalo regijsko tekmovanje iz konstruktorstva in tehnologije obdelav. Iz naše šole se ga udeležilo deset učencev, ki so tekmovali v različnih panogah. V kategoriji T1 (obdelava papirja) sta nas zastopala Patricija Arh in Jan Roblek, v kategoriji T2 (obdelava lesa) sta sodelovala Gregor Ekar in Gašper Šenk, ki sta zasedla 1. mesto, v kategoriji T3 (obdelava umetnih snovi) Neža Rakovec in Marcela Kos, v kategoriji T4 (obdelava kovin) Gaja Gregorc in Mark Valjavec, ki sta prav tako zasedla 1. mesto, ter v kategoriji K2 (konstruiranje s poljubno konstrukcijsko zbirko, za učence drugega triletja OŠ) Matej Bahar, ki je prav tako zasedel 1. mesto. Vseh pet naših učencev, ki so zasedli prva mesta, se je udeležilo državnega tekmovanja, ki je bilo sredi maja na Pedagoški fakulteti v Ljubljani. Učenci so bili pri delu natančni, izvirni in dobro pripravljeni, kar jim je pomagalo, da so dosegli odlične rezultate. Matej Bahar je na državni ravni dosegel 2. mesto ter pridobil zlato priznanje. Gregor Ekar in Gašper Šenk 4. mesto in srebrno priznanje, Gaja Gregorc in Mark Valjavec pa 5. mesto in bronasto priznanje. Vsem tekmovalcem iskreno čestitamo!

Planinske urice v Storžku

Letos v Storžku poteka popoldanska planinska dejavnost ali Planinske urice. Dejavnost izvajata Športno društvo naravnost in Planinsko društvo Kranj, vodijo pa jih kategorizirane planinske vodnice. Poudarek dajemo gibanju v naravi in spoznavanju planinskih vsebin preko sproščene otroške igre. Menimo, da je glede na možnosti planinarjenja v okolici Preddvora koristno že od malih nog privzgajati planinsko kulturo. Letošnje leto je na Planinske urice vpisanih osem otrok, starih od štiri do šest let. Od petih srečanj nas čaka še zaključni izlet z malimi planinci in njihovimi starši.

Na vsakem srečanju smo se podali na orientacijsko pot v naravno okolico vrtca, v primeru slabega vremena pa smo eno srečanje izvedli v telovadnici vrtca. Otroci z velikim veseljem iščejo markacije in se na poti sami orientirajo. Vmesne postaje so oštevilčene točke, kjer zapojemo pesem, se igramo različne (gibalne) igre, spoznavamo in pogovarjamo se na temo srečanja ter preko slikovnega in materialnega gradiva spoznavamo vsebino srečanja. Predvsem pa bivamo v naravi, zanjo skrbimo in jo z vsemi čutili doživljamo. Otroci so poleg planinskega dnevnika dobili tudi zvezek planinskih uric, v katerem lahko doma rešijo naloge na temo, ki so jo spoznali. Naš zvesti spremljevalec je svizec Bine, ki zelo rad igra na harmoniko. Na koncu poti nam skrije zaklad, v katerem je žig bližnjega hriba, če imamo srečo pa tudi sladko presenečenje. Na zaključnem skupnem planinskem izletu bodo otroci dokazali, da so postali pravi planinci, saj bodo že poznali planinsko opremo in kako se pripraviti na izlet, v primeru nesreče bodo znali nuditi prvo pomoč in poklicati pravo številko, staršem bodo poimenovali gorske rastline in živali, povedali nekaj o planinstvu nekoč, jim poimenovali imena okoliških gora in jih po pravi poti pripeljali do cilja. Predvsem pa bodo izkusili, kako je biti v pravih planinah. Se že veselimo naslednjega leta in novih malih planincev. Srečno!

www.gorenjskiglas.si

Pikina noč v vrtcu Čriček

VZGOJITELJICI MATEJA IN CIRILA

Pa se je zgodila. Noč v vrtcu, ki jo otroci vsako pomlad tako težko pričakujejo. Prav zato ima še poseben čar in jo vzgojiteljici pripraviva in skrbno načrtujeva, seveda pa ovijeva v skrivnost, kakšna bo tema dogajanja na ta poseben večer. Ker je bila Pika Nogavička naša letošnja soustvarjalka popotovanj po vsem svetu, odločitev ni bila težka. Pa naj nas zabava in vodi tudi na Pikini noči.

V vrtcu je to noč prespalo kar 18 otrok, tudi nekateri najmlajši. A preden smo pokukali pod odeje in zatisnili oči, se je dogajalo veliko zabavnega in nagajivega, kakršna je tudi Pika. Otroci so si v ustvarjalnici naredili veliko nogavičko, v katero so kasneje v igri raziskovanja zbirali različne predmete. Na igrišču smo si pripravili cirkuške igre: hoja po vrvi (slack line), premagajmo močnega Adolfa, tek s palačinkami, igra z obroči, hoja ob vrvi z veliko posodo na glavi, kroket ... Pred večerjo pa smo se šli v igralnici še Pikino najljubšo igro Ne dotakni se tal. Za našo večerjo – odlične palačinke so poskrbele naše mamice, ki so priskočile na pomoč pri peki. Po igrah in plesu v telovadnici pa je bil čas še za nočni pohod z lučkami, saj smo morali najti še Pikine cekine, ki jih je skrila v gozdu, a je pozabila točno, kam. Seveda smo uspešno opravili to raziskovalno nalogo in vsak je enega dobil tudi za spomin. Malce so nas že zapuščale moči, a navdušenje nad Piko in njenimi igrami je še trajalo. V Pikinem kinu smo se malo umirili in smuknili v pižame. Potem pa smo si počasi zaželeli »Lahko noč!«.

lesna BIOMASA MARKUN D.O.O.
Gozdarske storitve in prodaja lesne biomase:
DRVA • LESNI PELETI • SEKANCI
Lesna biomasa Markun, d. o. o.
tel.: 040/825 242
www.lesna-biomasa.si | www.biomasa-markun.si

Brusili podplate po Grčiji

Konec aprila 2015 smo z učenci obiskali pobrateno šolo v Ionannini. Vseh sedem dni potepanja je Gregor na spletni strani šole pisal kroniko našega potovanja v Grčijo ...

GREGOR PERČIČ, FOTO: **ROK SAJOVEC**

Kalimera (dober dan)
Pot današnjih dogodivščin nas je vodila skozi gostujoče mesto - Ioannino. Ekskurziji smo se popolnoma predali z brušenjem lastnih podplatov. Ves dan smo namreč potovali peš!
Najprej smo bili izredno vljudno ter prijazno sprejeti s strani župana Ioannine, in sicer v mestnem svetu. Tam smo imeli čast zasesti mesta občinskih svetnikov, posledično pa tudi funkcijo le-teh. Župana smo namreč spraševali o splošnih dejstvih Ioannine, hkrati pa smo izrazili tudi svoja strinjanja kakor nestrinjanja z lokalno ureditvijo, splošnim videzom mesta ..., skratka pogovor je potekal v kritičnem duhu. Tekom le-tega smo izvedeli, kakšni privilegiji nas zares obdajajo širom naše domovine - Slovenije. Mi imamo namreč počitnice, zdravo šolsko prehrano, urejeno komunalo ter kanalizacijo za samoumevne, a žal resnica narekuje, da so zgoraj navedene ugodnosti le sanje večine grških šolarjev.
Po tem ogledu nas je čakala (na žalost) kratka, a izredno prijetna vožnja do jezerskega otoka (seveda v Ioannini). Tam smo se seznanili s številnimi zanimivostmi, kot je na primer hiša, kjer je bil umorjen eden od ikon Ioannine, turški vezir Ali Paša, in sicer zaradi poizkusa ustanovitve neodvisnega despotizma s strani sultana. Poleg mnogih zanimivih dejstev smo si "dali duška" z nakupovanjem spominkov po simpatičnih stojnicah, ki jih je ta otok ponujal.

Gregor v Meteori – Grčija, aprila 2015

Zaradi dolge ter utrudljive poti smo začeli stokati, zato smo se odločili, da se potolažimo s tradicionalno grško jedjo – girosi in zamrznjenim jogurtom. Ko smo se dodobra najedli, nas je že pričakoval ogled dvakrat obzidanega mesta Alija Paše, kjer je le-ta posedoval lastno mošejo, harem ter celo (nekdaj) čudovito vilo. Danes smo prav s tem ogledom izvedeli največ zanimivih informacij. Jasas (nasvidenje), dežurni poročevalec Gregor

Presenečenje za nepozabno valeto

Scenaristkin živčni zlom ali kako smo jo zagodli razrednikoma

ANA ROBLEK, 9. A

Pa smo ga dočakali. Deveti razred, natančneje njegov konec in z njim seveda valeto. Na OŠ Preddvor smo jo pripravili 12. junija letošnjega koledarja. Seveda pa ni šlo brez zapletov, skrivnosti in mere iznajdljivosti. Najprej naj priznam, da scenarij valete ni zrasel samo na mojem zelniku. Pomagali sta mi prijateljici Mana in Hana. Pa tudi kdo drug, neimenovan, je včasih pripomogel. In ob tej priložnosti se jim iskreno zahvaljujem, da so z menoj soustvarili program prireditve.
Saj veste, kako to gre. Cel kup priprav. »V scenarij obvezno vključi govore županov, ravnateljice, razrednikov, podelitev spričeval ...« sem poslušala. V glavi pa mi je odzvanjalo: »Naredi valeto nepozabno. Dodaj delček sebe. Pusti jo zavito v rahlo tančico skrivnosti, do tik pred zdajci.« In res. Pripravi še zadnji udarec, sem si rekla in mrzlično iskala popestritev valete. Nekaj, kar še ni bilo videno. Spomnila sem se, da sta oba naša razrednika, gospa Jeli Cuderman (9. a) in gospod Miha Andoljšek (9. b), profesorja športa. Torej nekaj športnega. »Pravijo, da je na športni fakulteti najtežji izpit prav plesna preizkušnja.« Zasvetile so se mi oči. BINGO! Sedaj pa nalogo izpeljati. Povedati le izbrancem. Priskrbeti glasbo. Akcija!
Danes, teden dni kasneje, lahko rečem, da je presenečenje super uspelo! Razrednika nista niti posumila, da se za njunima hrbtoma plete zarota plesa. Ko pa sta bila poklicana na oder, sem bila kot avtorica deležna ubijalskih pogledov. Bila sem vsa na trnih. A ko so se zaslišali prvi ritmi glasbe in sta se v čudovitem duetu plesno ujela, sem vedela, da mi je uspelo. Vse misli, ki so mi kodrale živce, so izpuhtele. Dvorana ju je začela spodbujati, bilo je veliko smeha in vsi prisotni smo plesnemu paru z veseljem zaploskali, saj sta se odlično odrezala. Po prireditvi sta mi oba priznala veliko mero izvirnosti in čestitala za ohranjeno skrivnost. Tudi vsi ostali so bili navdušeni. Osebno mi je bilo v čast in zadovoljstvo priklicati nasmeh na obraz vsem prisotnim. Hvaležna sem za to izkušnjo in čeprav verjamem, da moj prvi scenarij ni bil brez napak, se pod njim ponosno podpišem!

Končni izlet devetih razredov

AMADEJA GVENDOLINA ZAVRŠNIK, 9. A

Ob zaključku šolanja na osnovni šoli Matije Valjavca smo učenci obeh devetih razredov imeli končni izlet. Sestavljen je bil iz več aktivnosti, program je bil zelo bogat. Z nami sta odšli še razredničarka 9. a razreda Jeli Cuderman, 9. b razreda Miha Andoljšek, podrazredničarka 9. a razreda Alenka Jurančič in 9. b razreda Petra Lesjak.

Zjutraj smo se najprej peljali v Ljubljano na karting. Steza je bila postavljena zunaj. Z gokarti se nas je peljalo več naenkrat, med seboj smo tekmovali. Peljali smo več krogov po ovinkasti stezi. Večini je bila vožnja zelo všeč in bi kar ostali. Zatem smo se peljali na Primorsko, kjer se je tudi po večini odvijal naš izlet. Imeli smo srečo, saj je bilo vreme lepo in je bilo zelo toplo. V Kopru smo parkirali pred Tuš planetom, nakupovalnim centrom, kjer imajo tudi Bowling, kamor smo bili namenjeni. Eno uro smo igrali, potem smo odšli spet naprej. Potem sta odšla deveti a in deveti b vsak po svoje, saj smo imeli program organiziran tako, da smo se v aktivnostih menjali. Tako je paralelka odšla v Strunjan, kjer so igrali odbojko na obali, mi, deveti a, pa smo šli plavat v terme Žusterna v Koper. Večinoma smo bili zunaj, saj je bilo zelo toplo. Plavali smo v zunanjih bazenih, na balkonu, s pogledom na morje. Kasneje smo se zamenjali in naša skupina je odšla v Strunjan. Posedli smo se pod borovce blizu obale, saj je bilo še prevroče, da bi igrali odbojko ali nogomet. Pokrajina je bila zelo lepa, vsaj nekateri smo se navduševali tudi nad arhitekturo v teh krajih. Za ograjo tik ob igrišču za odbojko je bilo skrito precej veliko jezero. Ko je vročina malo popustila, smo nekateri preizkušali svoje športne sposobnosti, tudi plavali smo, čeprav je bila paralelka za plavanje bolj navdušena. Ta del izleta mi je bil najbolj všeč, saj smo bili na zelo lepem kraju. Sledila je večerja za oba razreda v restavraciji v isti stavbi, kot so terme Žusterna. Bili smo pod streho, ampak na odprtem. Medtem, ko smo jedli pice, smo uživali v razgledu na morje. Potem smo v mraku sedli v avtobus in se odpeljali do prostora hotelov Belvedere, kjer smo imeli rezerviran prostor za disko. Iz terase je bil čudovit razgled desno na Izolo pod nami, sploh ponoči, ko so se v mestu prižgale luči. Spodaj se je razprostiralo morje, tik pod teraso, po hribu navzdol pa je bil velik nasad oljk. V disku nismo bili sami, saj so prišli deveti razredi še iz drugih šol. Ves čas se je vrtela glasna glasba, veliko nas je plesalo. Sedeli smo tudi zunaj in se pogovarjali.

Pozno ponoči smo morali oditi, sedli smo v avtobus in se odpeljali nazaj proti domu, mislim, da srečni in z lepimi spomini. Meni je bil izlet zelo všeč, imela sem se lepo. Ker pa je bil izlet končni, smo se vsi zavedali, da gre to poglavje v našem življenju h koncu in se bomo morali od marsičesa posloviti, od sošolcev, učiteljev, šole same. Odprlo pa se bo spet novo poglavje, česar se že vsi zelo veselimo.

Žuljave noge na odpravi MEPI

ANA ROBLEK, 9. A

Pisal se je peti junij 2015, ko se nas je pet pogumnih deklet in fant odpravilo na odpravo MEPI. Hodili smo peš, nosili pa tudi po petnajst kilogramov težke nahrbtnike. V njih smo imeli hrano, gorilnike, šotore ter drugo opremo. Naš cilj je bil prehoditi traso od Kozine do Ankarana. Odprava je trajala dva dni, vključevala pa je tudi ekskluzivno ponudbo spanja v divjini, kjer nas je mimogrede burja skoraj odpihnila! Izkušnja je bila zelo zanimiva in poučna. Osebno sem se naučila, da se pločevinke ne sme odpirati, ko je ta obrnjena proti tvojemu obrazu, če nočeš imeti omake po celotnem prednjem profilu (beri: po obrazu in po novi majici!). Skratka, USPELO NAM JE! Prehodili smo traso, osvojili kontrolne točke in zgolj z uporabo kompasa ter zemljevidov dosegli cilj. Bolj ali manj čili in zdravi, malce ožuljeni, a bogatejši za neverjetno izkušnjo smo prisopihali v Ankaran, se pognali v valove in vse hudo je bilo pozabljeno. Vsem sotrpinom pa še enkrat čestitke!

MEPI, mednarodno priznanje za mlade

NINA KRISTIĆ IN PETRA LESJAK

V letošnjem letu je pet učenk 9. razreda (Tereza Karničar, Maruša Kegljevič, Lana Kokl, Tjaša Ribnikar, Ana Roblek) sodelovalo v programu MEPI – mednarodnem priznanju za mlade. Program lahko izvajajo mladi od 14. do 25. leta po vsem svetu. Sestavljen je iz štirih področij (prostovoljnega dela, rekreativnega športa, veščin in odprave) na treh stopnjah (bronasti, srebrni in zlati). Cilj programa je napredovanje vsakega posameznika po lastnih zmožnostih, vsak tekmuje le sam s seboj. Letos so učenke osvojile cilje, ki so si jih zadale, in si tako prislužile bronasto priznanje. Najbolj sta jim v spominu ostali odpravi, najprej poskusna v skoraj zimskih razmerah konec aprila v okolici Bašlja in kvalifikacijska v vročih poletnih razmerah v začetku junija od Kozine do Ankarana. Na obeh odpravah so prehodile okrog 25 km s težkimi nahrbtniki (oprema za taborjenje, hrana, pijača, obleka ...), saj mora biti odprava neodvisna in samozadostna. Slavnostna podelitev priznanj bo jeseni skupaj še z drugimi kranjskimi osnovnimi in srednjimi šolami. Učenke bodo s programom lahko nadaljevale naprej, saj je veliko srednjih šol na Gorenjskem, ki izvajajo program MEPI.

Julijske bralne urice

Zavod za turizem Preddvor tudi julija vabi k bralnim uricam. Od 4. do 25. julija bodo vsako soboto od 10. do 11. ure. Vabijo otroke in starše. V Info centru bodo prebirali čudovite pravljice in likovno ustvarjali. Prisrčno vabljeni na sproščujoče druženje in ustvarjanje, prisotnost je brezplačna!

Zabavneje je potovati kot priti na cilj

Koliko osmošolcev poznate, ki detajlno poznajo slovensko ustavo, Dantejevo Božansko komedijo, antična epa Iliada in Odiseja? Tak je Gregor Perčič, ki je letos končal osmi razred v Osnovni šoli Matije Valjavca v Preddvoru.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Lani je Gregor Perčič še kot sedmošolec sodeloval v zmagovalni ekipi Malih sivih celic, letos je ponovno zmagovalec. "Prvi je v Sloveniji na tekmovanju iz znanja slovenščine v kategoriji 8. in 9. razredov. Je izredno zanimiv fant, ki je že v 6. razredu naštudiral slovensko ustavo, Dantejevo Božansko komedijo ... Kralja Ojdipa in Antigono "predava" devetošolcem med odmori v avli, neizmerno uživa v seciranju živali ter primerja njihovo zgradbo z zapisi v učbenikih," je le nekaj lastnosti, ki jih je o Gregorju navrgla ravnateljica šole Tea Dolinar, ko je predlagala, da za Viharnik z njim opravimo intervju. Njegova razredničarka Nina Kristič pa ga je označila takole: "Je izjemno bistroumen fant, tudi zelo priden, ob tem ima dober občutek za ljudi, je prijazen in pravičen. Odlikujejo ga same lepe lastnosti. pripravljen je pomagati tudi sošolcem, ki potrebujejo pomoč pri učenju." Učiteljica Francka Planinc je dodala: "Gregor se v vsako snov poglobi, dokler je ne razume do potankosti. Rad ima fiziko in znanost povezuje z vsakdanjim življenjem."

ILIADA, ODISEJA, BOŽANSKA KOMEDIJA, USTAVA ...

V spričevalu ima same petice, z izjemo športne vzgoje, ki mu ni pri srcu, a pravi, da jo je od lani popravil na štirico. Zanj sprehod pomeni kazen in če se le da, pretihotapi knjigo in jo potem bere ob jezeru. In Gregor ne bere česarkoli. Med sedmim in osmim razredom je prebral Iliado in Odisejo, že leto prej slovensko ustavo. Pri branju se ne omejuje na eno samo temo, ker rad povezuje. Blizu mu je poljudno znanstveno branje, od literature pa realizem, ki ga ne kvarijo pocukrane ljubezenske teme. "Iščem čisto pristnost," pravi mladi modrijan. V pesnitvi, kot je Božanska komedija, je sicer tudi ljubezenska tematika, a ni pokvarila bistva, kjer je središče človek v vsakdanjih razmerah, ki ga je Dante v svojih prispodobah mistificiral.
Zanimajo ga jeziki, še posebej slovenščina kot zelo kompleksen jezik, pa biologija, fizika, matematika ... "Matematika je osnova, na kateri vse temelji. Rad bi jo razumel na globljem nivoju," pravi Gregor. Ustave, pravi, ni šel študirat zaradi navdušenja nad zakoni, pač pa je hotel vedeti, kakšni so temeljni zakoni naše države, ki jo držijo (če jo držijo) skupaj. Človeka žene radovednost, zato si vedno znova zadaja nove izzive, ker nikoli ni nič storjeno tako dobro, da ne bi moglo biti preseženo.

ZABAVNEJŠE POTOVANJE KOT CILJ

"Postavljam si temelje, da bom lahko stvari bolje razumel. Zame sam rezultat ni tako zadovoljiv in zabaven, kot je lahko proces, ki pelje proti rezultatu. Neki književnik je izjavil, da je zabavneje potovati, kot pa priti na cilj. S tem se strinjam, ker ti občutek uspeha, da je bilo tvoje predvidevanje pravilno, da največje zadovoljstvo," meni Gregor. Ko govoriva o področjih, ki ga še zanimajo, omeni biologijo, kjer ga še posebej fascinira delovanje človeškega telesa, predvsem možgani in genetika. Človeško telo je tako kompleksen ustroj, da je pravo zadovoljstvo zreti v to zapletenost, po Gregorjevih besedah neizmerno zabavno tudi zato, ker tu ne moreš priti do končnega odgovora. "To mi je všeč. Kar moram še odkriti, me žene naprej," dodaja.
Ob vsej širini njegovih zanimanj je najbrž težko opredeliti cilje, povezane s študijem in poklicem? Pravnik ne bi bil, pravi, ker je to povezano s politiko, ki je ne mara. Slovničar, o čemer je sanjal kot šestošolec, tudi ne, ker v naši razmeroma mali državici za ljudi tega profila ni dovolj delovnih mest oziroma jih že zasedajo starejši ljudje, ki so si službe našli, ko je bil za to še pravi čas. Mika ga fizika, izobrazil bi se rad tako, da bi lahko delo našel tudi kje drugje, če v domovini za to ne bo možnosti. Že zdaj pa se je odločil za gimnazijo, in to za Želimlje, ki je priznana, sredi narave, ki jo ima rad, in je dovolj majhna, da ga ne bo motil prevelik vrvež.

KAKO GREGORJA DOJEMAJO VRSTNIKI?

"Večinoma imajo spodobno spoštovanje do mene, včasih pa se jim zdim tudi malo čuden. Če se denimo ukvarjam s kakim raziskovanjem in želim kaj odkriti, kje drugje bom našel neko povprečje, kot pri svojih vrstnikih. Tako sem se poglabljal v razmerje med sredincem in krajnima prstoma, ker je bilo dokazano, da imajo moški z večjim izpustom testosterona v kri bolj razvit prstanec kot kazalec. Takšno raziskovanje se jim včasih zdi malce čudno. Tudi če me kdaj kdo užali, se mi to ne zdi posebno zaskrbljujoče, drugače pa je, če užali mojo družino. To je moj izvor in to je treba spoštovati. Čeprav moram priznati, da se tudi precej kregam z mamico. Nisem kak prijazen angelček, imam svoje napake in to sem tudi pripravljen priznati," pove Gregor o svojih osebnostnih lastnostih.
Kaj bo počel med počitnicami, ni težko uganiti. Bral bo. Želimo mu veliko novih spoznanj in zabavnih poti do njih!

Gore nas vabijo

Luč sredi gore gori že leto dni. Rajko Fende, oskrbnik zavetišča v Hudičevem borštu na Zaplati, jo prižge in zatem bedi dolgo v noč in skrbno pripravi kočo za nov dan.

SLAVKO PREZELJ

Ko travnate strmali Zaplate oblije prvo jutranje sonce, so prvi planinci oznojenih čel že pri studencu. Gamsi se spodaj mirno pasejo med kranjskimi lilijami. Žvižg stražarja jih vzpodbode, da se poženo navzdol proti skalnatim Turnom. Rajko že naliva planinski čaj. Vroč je še! Vse to so slike, ki se same spravijo v dušo.

Predsednik preddvorskega planinskega društva Aleš Drekonja je s planinsko druščino sredi junija pred prvo obletnico odprtja zavetišča do vrha napolnil v hlad ujeti prostor za pijačo. »Hvala, fantje! Takšno ekipo bi rad imel vsak predsednik,« je zapisal Aleš na spletni strani društva v zahvalo vsem, ki so pomagali pri transportu. Srčni planinski fantje mu odgovarjajo, da bi tudi vsako društvo rado imelo tako odličnega predsednika! Planinsko zavetišče v Hudičevem borštu, slovesno odprto 5. julija pred letom dni, postaja vse bolj priljubljena točka ljubiteljev gora. Kljub lanskemu deževnemu letu je bil obisk nadvse dober in tudi letošnja planinska sezona se je začela odlično. Planinke in planinci s štajerskega konca so si v mesecu juniju kar podajali kljuko pri odkrivanju kraja, kjer je zvonjenje s Svetega Jakoba peklenščku pobralo moči. Nad zavetiščem so bili Štajerci navdušeni. Oni že vedo, kaj je dobro!

VETER PREVRAČAL BUKVE

Planinske poti, za katere skrbijo preddvorski planinci, ima veter še posebno rad. Ni vrag, da ne bi vsaj ena smreka ali bukev ob vsakokratnem močnejšem vetru zaplesala in se prevrnila čez pot. Tudi v samem Hudičevem borštu, ki meri dobrih sedem hektarjev, si je upal veter v binkoštnem času prevrniti preko 25 bukev. Nihče ne ve, kaj ga je tako razkurilo. K sreči so bukve okoli koče ostale pokonci. Bog ne daj, da bi padle! Fantje iz markacijskega odbora imajo zaradi tega dovolj dela pri urejanju planinskih poti. Velik delež k temu urejanju prispeva tudi udarna naveza Rajko in Živko.

»Kdor le more, naj gre v gore, pota prosta tam leže,« je pel legendarni Franc Koren z Avseniki. Njegovemu nasvetu se res velja odzvati. V gorah je zdravje doma! Brez kondicije z malico in osvežilnim napitkom v nahrbtniku vas markirana pot s parkirišča nad Mačami do zavetišča na Zaplati pripelje v dveh urah. Korajža velja! Ste že slišali za Medvednek, za Baškovco in Vauško peč, pa za Karvov in Potrkanov grajene, za Koroščev trbinek, za Kajžarjev kopiše in Ribčeve kuclje? Naši predniki so bili v Zaplati in tam čez v Dolgi njivi čez poletje do pozne jeseni bolj ali manj doma. Na Zaplati so nam zapustili številna ledinska imena. Stopite tudi vi na pot te naše imenitne gorske dediščine.

»Zdaj pa le pot pod noge,« je v enem izmed komentarjev zapisal predsednik društva Aleš Drekonja, ki vas z najnovejšimi planinskimi doživetji sproti seznanja na društveni spletni strani. Tokrat si med drugim lahko preberete in ogledate tudi fotografije s prve zanimive dvodnevne ture turnokolesarskega odseka sedmih kolesarjev, ki so odkrivali lepote slikovitih poti nad dolino Rezije. Zavetišče v Hudičevem borštu je odprto od petka popoldne do nedelje popoldne. Dobrodošli, sonce že gori gre!

POGREBNIK, d. o. o.

Pogrebne storitve,
Dvorje 13, 4207 Cerklje

Tel.: 04/25-21-424,
GSM: 041 624 685 ali
070 443 902
pogrebnik@siol.net ali
darkojeric72@gmail.com

Pogrebno podjetje Pogrebnik, d. o. o., obvešča, da svoje storitve opravlja tudi v krajih **Šenčur, Cerklje, Šenturška Gora, Sp. Brnik, Lahovče, Komenda, Vodice, Stranje, Selo pri Kamniku, Šmartno v Tuhinju, Zg. Tuhinj, Gozd nad Kamnikom, Preddvor, Kokra, Jezersko, Trboje, Olševek, Trstenik, Goriče, Kokrica in Predoslje.**

Ob boleči izgubi vaših najdražjih smo vam v pomoč s prijazno besedo tolažbe in pogrebnimi storitvami, opravljenimi z največjo pieteto.

Vojko je kralj na planini visoki

Vojko Smolej, preddvorski poštar skoraj štiri desetletja, je konec maja raznosil še zadnje pokojnine od Nove vasi do Brega in čez vse tri Bele do Hraš. Že naslednji dan je vzel v roko pastirsko palico in do malega šmarna jo bo imel ob sebi.

SLAVKO PREZELJ

Vojko, rojen v Kropi, je bil »domski« otrok. V preddvorski vzgojni zavod je prišel v letu 1964, star deset let. Domsko dvorišče mu je bilo kmalu premajhno in prav hitro se je spoprijateljil z domačini. Na Koširjevi kmetiji v Preddvoru so prijetnemu in delovnemu fantu dali na voljo celo zajčnik, v katerem je gojil svoje zajce. Na prste ene roke lahko preštejemo »domske« otroke, ki so po končani osemletki ostali v Preddvoru. Vojko je ostal, izučil se je za kuharja in kot vajenec je tri leta delal v takrat cvetočem hotelu Bor. Prva tri delovna leta si je kot kuhar služil kruh v Domu starejših na Turnu, v novembru v letu 1978 pa je začel delo na preddvorski pošti, kjer sta ga v delo uvajala dobra poštarja Franci Klančnik in pokojni Miha Guček. Njegova »šefica« je bila Ivanka Škoda, ki je pred kratkim praznovala 80 let.

Dež, mraz in sneg in tudi poletna vročina so ga spremljali pri delu skoraj štiri desetletja. Vojko je vse to zdržal brez bolniške odsotnosti. Enkrat si jo je privoščil zaradi klopnega meningitisa. »Danes je poštarski kruh vse težji,« pravi Vojko, in to ne zaradi vse mogočih vremenskih razmer, temveč zaradi neoliberalistične politike, ki do delavcev goji tako vzvišen odnos, da Bog pomagaj. »Jugoslavija je bila za delavce raj,« še pravi Vojko.

IZ POŠTARSKEGA V PASTIRSKI STAN

Na planini Konjščica nad Tržičem, na nadmorski višini 1451 metrov, je Vojko zdaj v upokojenskem življenju pastir, pastirski kralj, ki zjutraj in zvečer na roke pomolze tri krave. »Ko sem prvi dan molzel prvo kravo, sem jokal, ker tega še nikoli nisem delal. Nisem vedel, ali naj vse skupaj pustim ali naj se matram naprej. Po nekaj dnevih sem dobil grif in zdaj se mleko v žehtarju že peni.« Vojko pase 36 glav živine na 45 hektarjih veliki planini, ki je obdana z električnim pastirjem. »Ta prehod iz poštarske v pastirsko službo je bil za mene pravi pravcati šok. Prve dneve sem se z živino ukvarjal deset odstotkov, vse ostalo pa sam s seboj. Tukaj sem med tednom

sam. Čeprav se moje delo začne že zjutraj ob pol šestih in imam dela ves čas dovolj, je dolgčas včasih neznosen.«

Do planine Konjščice pripelje cesta iz Tržiča, in sicer skozi Lom, Grahovše ali Potarje. Čeprav Vojko pravi, da je Simon Gregorčič v pesmi Veseli pastir zapisal: »Saj tukaj na sončni višavi le sam sem, le sam gospodar, živim le po pameti zdravi, za muhe mi ljudske ni mar,« pa je Vojko prav hitro izkusil, da je pastirsko življenje daleč od romantike, ki si jo predstavlja dolinski človek. »Vabim vse ljubitelje gorske narave, da pridejo k meni in k mojim krav'cam na planino Konjščico za Storžičem, da malce vidijo, kakšno je življenje na planini. Moja vrata so na stežaj odprta za vse ljudi dobre volje,« še pravi Vojko, ki je za obiskovalce že pripravil latvice kislega mleka.

Glasilo Viharnik vam bodo v vaše domove še naprej nosili preddvorski poštarji na fotografiji, ki so se Vojku na zadnji dan službe v Pošti Slovenije v prisrčnem slovesu zahvalili za njegovo delovno tovarištvo in mu izrazili željo, da še dolgo vrsto let v dobri volji in v zdravju uživa zaslužen upokojenski stan!

vencelj

Računovodski servis, davčno in poslovno svetovanje
Belska cesta 15, 4205 Preddvor
E: info@vencelj.si, I: www.vencelj.si, T: 04/2559-500

»Vodimo vas varno mimo davčnih čeri.«

sp·avto
prodaja • odkup • prepis vozil • rent a car

SP AVTO, d. o. o., Zg. Bela 76,
4205 Preddvor
info@spavto.si,
www.spavto.si
Sebastjan Prestor
Gsm: 041 614 466,
Tel., faks: 059 950 288

V slogi je moč

Če si gasilec, veš, da vedno potrebuješ nekoga, ki ti bo stal ob strani, ki te bo vodil in ti pomagal. Gasilec ni nikoli sam. Vedno potrebuje ob sebi tovariša gasilca, njegovo besedo in njegovo roko.

Medgeneracijsko sodelovanje

URŠKA LUKMAN ŽIBERNA IN ŠPELA BOHINEC

Da bi v društvu stkali še močnejše vezi, bili še bolj pripravljeni na pomoč občanom in da bi povezali različne generacije v društvu, je mladina PGD Preddvor letos že drugo leto organizirala Medgeneracijsko srečanje Preddvor 2015. Potekalo je zabavno tekmovanje, kjer so se ob gasilskih nalogah združile dragocene izkušnje starejših, neusahljiva igrivost otrok, zabava, dobra volja, smeh in zdrav tekmovalni duh. K sodelovanju smo povabili tudi prijatelje gasilce iz PGD Borovnica in PGD Krkavče. Utrdili smo vezi v društvu in razširili socialno mrežo z drugimi gasilci.

Geslo, da je v slogi res moč, zelo dobro poznajo naši starejši gasilci - veterani. Letos so veliko prostovoljnih ur in dela vložili v obnovo stare gasilske opreme. Tako je bila na vrsti 50 let stara motorna brizgalna Rosenbauer, do katere imajo naši člani zelo poseben odnos. Pravijo, da je ta črpalka srce gasilskega društva, saj brez nje društvo včasih sploh ne bi delovalo. Drugi del opreme, ki je s pomočjo veteranov zaživel v novi podobi, je vprežni voz iz leta 1928. Na ogled so ga postavili tam, kjer je bil pred 87 leti žegnan, in ga kasneje odpeljali do gasilskega doma, kjer imata sedaj z motorno brizgalno posebno mesto. Veterani so zopet pokazali, da je s skupinskim delom, trudom, predvsem pa dobro voljo, mogoče narediti marsikaj. Naša skoraj 120-letna zgodovina ne bo šla v pozabo.

Medtem ko mladina skrbi za razvedrilo in povezovanje, članice za udeležbo na tekmovanjih in veterani za našo gasilsko dediščino, operativni člani PGD Preddvor ne počivajo. Srečanja, izobraževanja in vaje potekajo vsak teden. Skrbijo za usposobljenost operativne enote in ustreznost opreme, vse z namenom, da zagotovijo čim večjo varnost v občini. Maja in junija pa opravljajo tudi druga prostovoljna dela. Pred birmo, ki je potekala v naši cerkvi, so oprali jašek, tako da sta bila odpravljena umazanija in neprijeten vonj. Opravljajo tudi prevoze vode na Možjanco, kjer v teh mesecih večkrat zmanjka vode. V skladu z dogovorom na naši občini pa so prevzeli tudi polivanje cest na Beli, kjer potekajo gradbena dela. Tako naši prostovoljni gasilci v svojem prostem času, dnevno zagotavljajo, da so ceste v delu mokre in se tako posledično manj praši. Vsi gasilci delamo prostovoljno, z veseljem in nasmehom na obrazu, saj nam ni težko nameniti svojega časa za dobra in koristna dela, predvsem pa smo vedno pripravljeni pomagati. Z gasilskim pozdravom "NA POMOČ!"

Podeželsko razvojno jedro

MIRJAM PAVLIČ

Zavod za turizem Preddvor je bil organizator dveh uvodnih sestankov delovne skupine za pripravo nove turistične ponudbe v občini v okviru programa Podeželsko razvojno jedro. Občina Preddvor ima na svojem območju številne kulturne in naravne znamenitosti, tradicije, zgodovinske osebnosti, ki nudijo veliko možnosti za uspešen razvoj turizma. Preddvor ni primeren za množične obiske in prireditve, manjše skupine obiskovalcev pa najdejo številne možnosti, kako proste dni preživeti v našem kraju. Tudi zaradi spremenjenih življenjskih navad in pričakovanj je potrebno poiskati nove vsebine in jih ponuditi v obliki aktivnih doživetij. Poudarek je tudi na povezovanju sosednjih občin: Šenčur, Jezersko, Kranj, Cerklje ali območja Kamniško-Savinjskih Alp ter čezmejnega območja na avstrijskem Koroškem. Projekt je predstavil Uroš Brankovič iz Centra za trajnostni razvoj podeželja, ki je poudaril, da je bilo na območju naše občine v zadnjih letih veliko narejenega: nove tematske poti, kolesarske povezave in počivališča, številna nova promocijska gradiva ... Prisotni so si bili enotni, da je naše območje zelo bogato z vodnimi viri in da bi za turiste lahko pripravili nove vsebine na temo voda. K sodelovanju bi povabili ribiško družino in organizirali ribolov na reki Kokri ter druge aktivnosti z povezavi z vodnimi viri in izviri v občini Preddvor. V projekt bi lahko vključili kak primer dobrih praks razvoja turizma v povezavi z vodami iz celotne Slovenije.

Vikend zabave v Preddvoru

SAŠA PIVK AVSEC, FOTO: **MEDIA BUTIK**

Agencija Media butik je v sodelovanju z Občino Preddvor konec maja pripravila že osmo tradicionalno pomladno zabavo, ki smo jo letos iz Praznika glasbe in veselja preimenovali v Vikend zabave Preddvor, namesto treh pa smo v objemu Storžiča s priljubljenima slovenskima glasbenima skupinama Modrijani in Pop Design žurali dva večera. Kljub Zofkinim solzam v petek zvečer so Modrijani dobro ogreli šotor z obiskovalci. Fantje so kljub natrpanemu urniku in številnim uspehom, ki so jih dosegli v zadnjih letih, še vedno polni energije, zagnanosti in ljubezni do glasbe.

V soboto pa je za novo dozo energije poskrbela skupina Pop Design, ki letos praznuje 30-letnico delovanja. Čeprav smo jih na preddvorskem odru gostili že šestič, jih ljudje vedno znova sprejmejo z navdušenjem in uživajo do zadnje minute njihovega igranja. "Kljub neprijaznemu vremenu smo z izvedbo Vikenda zabave zadovoljni. Prišlo je veliko obiskovalcev z različnih koncev Slovenije in po prvih odzivih sodeč, so se odlično zabavali. To pa največ šteje," pravi Boštjan Avsec, direktor Agencije Media butik, ki je držal vse niti prireditve v rokah. Obenem pa vas že vabi na Pirfest Preddvor 2015, ki bo 25. in 26. septembra, prav tako pod velikim šotorom na dvorišču Jelovice.

Modrijani se v Preddvoru očitno dobro počutijo.

Pomoč na domu, dnevno varstvo in kosila

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

V Domu starejših občanov Preddvor poleg institucionalnega varstva izvajajo tudi socialnovarstveno storitev pomoč na domu, ki je namenjena vsem občanom Preddvora, ki zaradi starosti, bolezni ali invalidnosti potrebujejo pomoč pri vsakdanji negi in oskrbi, pomagamo pri opravilih v gospodinjstvu, pri osnovnih življenjskih opravilih in pri ohranjanju socialnih stikov. Pomoč izvajajo usposobljene socialne oskrbovalke in poteka vse dni v tednu. Če si starostniki, ki sicer živijo doma, želijo družbe ali bi želeli nekaj ur dnevno preživeti v oskrbi in sodelovati pri aktivnostih v Domu starejših občanov, se lahko vključijo v storitev dnevnega varstva. Lahko pa se v domu dogovorijo tudi za storitev razvoza kosila na dom ali pridejo na kosilo kar v Dom starejših občanov. Za več informacij so vam na voljo na telefonskih številkah: 04/27 52 454 oz. 04/27 72 545 ali na e-naslovu: dom.preddvor@dso-preddvor.si.

Nasmejmo se

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Zavod za kulturne dejavnosti Smejmo se vabi k vpisu gledališkega abonmaja Nasmejmo se!. V Kulturnem hramu Ignacija Boršnika Cerklje bodo od oktobra do marca uprizorili pet odličnih gledaliških komedij, komičnih mojstrovin slovenskih gledaliških ustvarjalcev. Iz SNG Drama v Cerklje prihaja zmagovalka natečaja za najboljšo izvirno slovensko komedijo celjskih dnevov komedije, predstava Vinka Möderndorferja Nežka se moži. SNG Nova Gorica se predstavlja s priredbo Molièrejeve komedije Tartuffe v režiji Vita Tauferja, ljubljanski SiTi Teater pa z novim mednarodnim odrskim hitom Divjak. Besedilo Toneta Partljiča bo v režiji Vinka Möderndorferja in produkciji Cafe Teatra uprizorjeno v socialni komediji Micika in Aldo, Gledališče Toneta Čufarja Jesenice pa bo nasmejalo z romantično komedijo Iztoka Valiča Igralska družina. Predvpis abonmaja poteka v TIC Cerklje in preko elektronske pošte (abonma@nasmejmo.se). Več informacij: 051 606 220, podrobnosti o predstavah na spletni strani www.nasmejmo.se.

Komunala Kranj

Zanimivosti o odpadkih

Večino odpadkov ločujemo že doma. Vsako gospodinjstvo ima poleg obveznega **zabojnika za mešane komunalne odpadke** lahko tudi **zabojnika za odpadno embalažo** in za **biološke odpadke**. Če imamo možnost, lahko za svoje biološke odpadke poskrbimo sami tako, da jih kompostiramo na svojem vrtu.

Ne pozabimo na dodatne možnosti pravilne oddaje odpadkov. V občini Preddvor so urejeni **ekološki otoki** z zabojniki za zbiranje stekla, papirja, plastične in kovinske embalaže.

Ločevanju odpadkov je namenjen tudi **zbirni center Tenetiše**, kamor lahko pripeljete različne vrste odpadkov.

Enkrat letno s premično zbiralnico organiziramo tudi **akcijo zbiranja nevarnih odpadkov** iz gospodinjstev. Med nevarne odpadke sodijo akumulatorji, zdravila, odpadno jedilno in motorno olje ter masti, baterije, barve, laki, škropiva, spreji, hladilna tekočina, tonerji, neonske cevi ... Brezplačno jih lahko oddate v času akcije ali med letom v času odprtja zbirnega centra.

Urejeno je tudi **ločeno zbiranje odpadkov** na pokopališčih. Ločeno zbiramo odpadne sveče in biološke odpadke, ki nastanejo pri urejanju in vzdrževanju grobov.

Za nadaljnje ravnanje z odpadki je pomembno, da so odpadki že na mestu nastanka pravilno ločeni. Nepravilno odložen odpadek onesnaži druge in prepreči predelavo, kar posledično pomeni večje obremenjevanje okolja.

Odpadke, ki se lahko predelajo, oddamo pooblaščenim družbam za predelavo. Ločeno zbrani nevarni odpadki se odstranijo na okolju prijazen način. Vsi drugi pa se odložijo na urejena odlagališča.

Več o pravilnem ravnanju z odpadki na www.krlocuj.me

S pravilnim zbiranjem odpadki niso več smeti, temveč vir surovin:

- Plastično embalažo lahko predelamo v različne nove izdelke, kot so oblačila, igrače, obešalniki, vrečke ... Največ odpadnih plastenk se predela v tkanine, največ odpadnih folij pa se porabi za izdelavo vrečk za smeti.
- Nekatere vrste papirja lahko recikliramo celo do sedemkrat.
- 1 tona recikliranega papirja reši 17 majhnih ali dve veliki drevesi.
- Proizvodnja recikliranega papirja zmanjša onesnaževanje zraka do 95 %.
- Kovinsko embalažo recikliramo vedno znova, ne da bi izgubila na kakovosti.
- Recikliranje ene aluminijaste pločevinke prihrani do 90 odstotkov energije za izdelavo nove. Reciklaža ene same pločevinke iz aluminija prihrani toliko energije, da lahko gledamo televizijo 3 ure.
- Iz 25 recikliranih PET plastenk lahko izdelamo eno jakno iz flisa.
- Z recikliranjem 1 kg plastične embalaže prihranimo 2 kg nafte in 1,5 kg emisij CO_2.
- Iz 10 embalaž mleka lahko izdelamo eno sestavljanko.
- Reciklirane gume najdemo v več kot 60 novih izdelkih.
- Steklo lahko 100-odstotno recikliramo in uporabljamo vedno znova, ne da bi ob tem izgubilo na kakovosti.
- Reciklaža ene steklenice prihrani toliko energije, da lahko 11-vatna sijalka sveti 20 ur.
- Reciklaža 1 steklenice prihrani energije za 30-minutno delovanje računalnika.
- Odpadki iz stekla se v naravi razkrajajo 4000 let.

Vir: Slopak, družba za ravnanje z odpadno embalažo

Športni park Voke bliže realnosti

Po dolgih 55 letih športnega delovanja, ki ga najbolj množično vse obdobje udejanja ŠD Preddvor, se je končno našla volja in zavedanje, da športni objekti niso le pobožna želja nekaj zanesenjakov, ampak dejanska potreba občanov vseh starostnih obdobij.

MARJAN IN SLAVKO A. BOGATAJ

Dolgoletne aktivnosti članov društva in naših podpornikov so dobile formalno obliko in potrditev z županovim imenovanjem gradbenega odbora za spremljanje aktivnosti v zvezi s pripravo projektne dokumentacije in izgradnjo Športnega parka Voke februarja letos. Gradbeni odbor se je redno sestajal na mesečnih sejah. Določili smo smernice projektantom OPPN-ja, tako da bo gradnja potekala v več fazah. Prva bo zajemala izvedbo dostopa, parkirišča, spremljevalnega objekta in nogometno igrišče s tribuno. Optimistično smo si postavili rok v leto 2016. Kmalu pa se je izkazalo, da se bomo morali ukvarjati tudi s stvarmi, ki s športom nimajo dosti zveze, na gradnjo športnega parka pa bi lahko in že vplivajo precej negativno.

PROBLEM Z DOSTOPOM DO VOK

Ena od ključnih zadev je dostop. Idejna rešitev obvozne enosmerne ceste okrog vrtca in nad šolo, kjer bi bil na zahodnem delu krak ceste do lokacije športnega parka, se nam je zdela zelo primerna. Elegantno bi rešila predvsem prometne zagate vrtca in šole ob jutranjih ter popoldanskih konicah in redne ter občasne avtobusne prevoze. Proti izvedbi so bili tisti, za katere menimo, da bi jim najbolj koristila, to so zaposleni na šoli, t. i. Tim za zdravo šolo. Čeprav se nam njihovi argumenti niso zdeli smiselni, smo s konstruktivnim pristopom le našli soglasje vseh deležnikov za alternativno možnost v obliki razširjene dvosmerne ceste na zahodni strani vrtca in šole ter z obračališčem za avtobuse na vzhodni strani.

Vendar s tem dostopa do športnega parka še nismo rešili. Žal lastniki odločno nasprotujejo prodaji dela zemljišča v izmeri dobrih 30 m², kjer

Občinsko prvenstvo v malem nogometu

MARJAN IN SLAVKO BOGATAJ

V počastitev dneva državnosti je Športno društvo Preddvor organiziralo prvenstvo občine v malem nogometu, eno največjih športnih prireditev v občini Preddvor. Tokrat smo ponovili rekordno število udeleženih ekip, to je kar 13. Pohvaliti je potrebno močno voljo mladih Belanov in Mačanov, ki so zbrali pogum in se zoperstavili precej starejšim in izkušenejšim kolegom. Razdelili smo se v štiri skupine, iz katerih so najboljše napredovale v četrtfinale, oba udeleženca finala pa so določili kazenski streli, v katerih so bili od mlajšega Preddvora boljši predstavniki ekipe RAPA, od Pizzerije Urše pa presenečenje letošnjega prvenstva igralci Kokre. Ti pa so v finalu morali priznati premoč izkušenejših in tako je zmagovalka turnirja, po dolgih sušnih letih, postala RAPA, katere okostje predstavljajo igralci preddvorske članske ekipe. Čestitamo! Ugotavljamo, da ta dogodek vsako leto privabi vse več igralcev in gledalcev, ter da je zelo priljubljen, saj se o njem govori že preko celega leta.

bi stal most čez potok Suho. Še vedno si prizadevamo, da bi do sporazuma prišlo, saj bodo z izvedbo pridobili tudi lastniki sami. V nasprotnem primeru bomo morali podpreti vse druge legalne, vendar bolj radikalne postopke. Trenutno smo v fazi iskanja alternativnega začasnega dostopa, ki bi se uporabljal samo za potrebe gradnje.

OBNOVA ŠOLSKIH ŠPORTNIH POVRŠIN

Dejavno smo se vključili tudi v aktivnosti za prenovo šolskih športnih površin, ki so resnično dotrajane. Stališče športnega društva je, da se ŠP Voke kot šolske športne površine dopolnjujejo. V dogovoru in s sodelovanjem s športnimi pedagogi smo pripravili projektno nalogo, ki je osnova za pripravo dokumentacije. Obnovitvena dela se bodo za rokometno igrišče, na katerem se bosta lahko igrala tudi košarka in odbojka, ter atletsko stezo izvedla že te šolske počitnice. Na obstoječem košarkarskem igrišču ob telovadnici bo narejena podlaga za malo nogometno igrišče z umetno travo, za katerega pa predvidevamo, da bo postavljeno spomladi 2016. S to pridobitvijo se bo sezona treniranja nogometa raztegnila čez celo leto, ekipam pa ne bo treba več gostovati na Visokem.

Ne delamo si utvar in se zavedamo, da lahko problem z dostopom premakne izgradnjo ŠP Voke za več let, smo pa vztrajni in potrpežljivi. Pričakujemo, da se bo ustrezna rešitev v korist zdajšnjih in prihodnjih generacij preddvorskih športnikov vendarle čim prej našla, saj so se nam nenadejano pojavili še problemi na obstoječi lokaciji nogometnega igrišča Za žago.

Na začetku spomladanske sezone nas je presenetila odločitev vodstva Jelovice, da z zapornico onemogoči dostop do območja nogometnega igrišča, ki ga že ves čas zgledno urejamo in tako omogočamo množično vadbo ter tekmovalni sistem vsem kategorijam nogometnih ekip ŠD Preddvor. Res je, da smo le gostje na tuji zemlji, kljub temu pa ne moremo razumeti, da je naše društvo postalo žrtev lastniških sporov, katerih akterji so pomembni predstavniki športa na državni ravni. Po nekajmesečnih prizadevanjih smo le prišli do dogovora o souporabi ključa za zapornico, kar nam je omogočilo, sicer precej moteno, izvedbo nogometne sezone 2014/15 in ostalih zaključnih junijskih prireditev.

Članska ekipa je tako letošnjo sezono končala na 5. mestu v drugi skupini enotne gorenjske lige in za sabo pustila večino ekip, s katerimi je lani tekmovala v isti ligi. Odmevna mesta so dosegle tudi mlajše ekipe: mladinci 2. mesto, kadeti 4. mesto, mlajši dečki pa so bili celo prvaki. Preostale mlajše kategorije nastopajo samo na posameznih turnirjih in se pozicije na lestvicah ne beležijo. Dogodka, ki ju še podpiramo in pomagamo izpeljati med že začetimi počitnicami in dopusti, sta še Nogometni kamp D7 na čelu s trenerjem mlajših kategorij Davidom Golobom in seveda Oratorij Preddvor, ki mu za lažjo izvedbo omogočimo uporabo nogometnega igrišča in objektov ob njem. Več o tem pa v naslednjem občinskem glasilu in na naši spletni strani www.sd-preddvor.si!

S kolesi po okolici

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Poletje vabi na kolesarske izlete po okolici. Če želite na aktiven izlet po Preddvoru in okolici, lahko kolo tudi najamete. V Turistično-informativnem centru Preddvor izposojajo navadna ali električna kolesa. Na voljo sta dve navadni kolesi za tiste, ki se radi razgibajo, in šest električnih koles za lažjo vožnjo, tudi navkreber. Kolesa imajo vso potrebno opremo (kolo, ključavnica in čelada), najeti jih je mogoče za uro ali pa za ves dan. Preddvorski turistični delavci želijo, da obiskovalci na njih uživajo, in pričakujejo, da bodo nanja tudi skrbno pazili.

Po Preddvoru na navadnem ali električnem kolesu

Srečanje generacij

MARJAN IN SLAVKO BOGATAJ

Letošnji STARI-MLADI, kot tudi imenujemo vsakoletno srečanje nogometnih generacij NK Preddvor, smo letos spet organizirali takoj po končani redni nogometni sezoni v soboto, 13. junija. Tako smo obeležili tudi 55-letnico obstoja Športnega društva. Razdelili smo se na štiri ekipe, razporejene po datumu rojstva. Najstarejši ekipi smo razdelili po sistemu prvi/drugi in s tem pridobili enakovrednost, drugi dve pa že tradicionalno na stare in mlade, kjer je bila starostna meja 27 let. Letos so obe mlajši ekipi sestavljali večinoma trenutno aktivni igralci NK Preddvor, mlajšo pa dopolnjevali tudi kadeti in mladinci, ki počasi že prehajajo med člane. Tekmi sta bili zelo zanimivi in enakovredni. V prvi so bili boljši modri z 2:1, drugo pa je po rezultatu dokaj gladko dobila starejša ekipa s 3:0. Po končani nogometni predstavi je sledila pogostitev udeležencev in dobro razpoloženo druženje. Veseli nas, da smo v svoji sredi spet lahko pozdravili člane prve nogometne ekipe iz leta 1960: Janeza Lukanca, Marjana Andoljška, Petra Polajnarja in Andreja Nunarja. Dogodek, ki povezuje vse nogometne generacije, je kot vedno potekal v zelo prijetnem vzdušju.

Preddvorčanom pokal Nakla

SILVO VIDIC

Na povabilo občine Naklo smo se rokometaši Preddvora v soboto, 13. junija, udeležili rokometnega turnirja v Dupljah. Poleg nas so bili povabljeni še rokometaši iz Škofje Loke, domačini pa so imeli dve ekipi. V vročem vremenu so bile razmere za igranje težke. Odigrali smo tri zaporedne tekme, kar je bilo precej naporno, saj je bilo treba moč in energijo porazdeliti na vse tri tekme. V hudi vročini smo premagali vse tri nasprotnike. Zares velika pohvala ekipi in vodstvu za enkraten pristop in motivacijo! Preddvorčani smo dali vse od sebe in dokazali, da se je v Preddvoru vedno in se še iga dober rokomet, kar potrjujejo tudi vabila na turnirje po Sloveniji in državah bivše skupne države. Po koncu turnirja nam je organizator podelil pokal, imeli smo tudi najboljšega strelca in igralca. Še enkrat vse čestitke za zares naporen turnir vsem, ki smo več kot dostojno predstavili naš Preddvor.

ZA NEGO KOŽE V PREDELU KRČNIH ŽIL, RAZŠIRJENIH VEN IN PRI OTEKLIH NOGAH

Krema vinska trta in divji kostanj
deluje globinsko
300 ml • 10,80 €

Gel divji kostanj in vinska trta
deluje površinsko
300 ml • 8,70 €

V letu 2015 vam ob nakupu kompleta **podarimo** Gel za utrujene noge (300 ml)!

DARILO v vrednosti 9,90 €!

OSVEŽI IN SPROŠČA UTRUJENE NOGE

Cena kompleta: 19,50 €

Nagrade:
1. Bon v vrednosti 30,00 €
2. Bon v vrednosti 20,00 €
3.-5. Bon v vrednosti 10,00 €

Nagrade ni mogoče zamenjati za gotovino. Prevzem nagrad je mogoč na sedežu podjetja Baldrijan d.o.o. v delovnem času.

ODLIČEN VIR KOENCIMA Q10

MOČAN NARAVNI ANTIOKSIDANT, KI PRIPOMORE K BOLJŠEMU POČUTJU

Prehransko dopolnilo Koencim Q10
60 kapsul • 21,70 €

V letu 2015 vam ob nakupu prehr. dopolnila Koencim Q10 **podarimo** prehransko dopolnilo Omega 3!

DARILO v vrednosti 8,90 €!

ZA OHRANJANJE SPLOŠNEGA ZDRAVJA

poštnina 3,60 €

Z VAMI ŽE OD LETA 2007!

Baldrijan
Za boljši vsak dan

Zeliščne kreme in geli
Prehranska dopolnila
Magnetni nakit

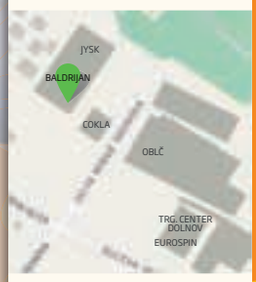

BALDRIJAN d.o.o., Ul. Mirka Vadnova 19
4000 Kranj (ob GA trgovini)

Delovni čas:
pon., tor., čet., pet.: 9:00-15:00
sreda: 9:00-18:00

brezplačna tel. št.: 080 35 42
tel. št.: 04 204 30 76

Spletna trgovina:
www.baldrijan.si

SESTAVIL: F. KALAN	NAŠ BIOLOG (CIRIL)	SORTA KROMPIRJA	OTROŠKA IGRA S PLESOM	IGO GRUDEN	PRAVEC	CIMA	TRAVA DRUGE KOŠNJE	MESTO V MAKEDONIJI	ANŽE KOPITAR	IME VEČ NASELIJ V SLOVENIJI	GORENJSKI GLAS	ZONA	PARK V LJUBLJANI	KRAJ PRI GORNJI RADGONI	LJUBLJEN SPOMIN, SVETINJA	NOSILEC OSTREŠJA
NAŠ IGRALEC (B. K.)	12							1			ZAČETEK TEKME			20		
UGANKARSTVO			6								DELOVNI STROJ, PARAČ / ŠESTI SKLON					5
EVROPSKI VELETOK				LUKA V IZRAELU, EILAT / POSADKA		3			IZRAZ HVALEŽNOSTI / HITROSTNA TEKMA	10						
DRŽAVA V AFRIKI	9					SMRDOKAVRA / POLJSKA CVETICA			22			KRUŠNI OČE / SL. PESNIK (FRANCE)	13			
HRV. SKLADATELJ (KRSTO)			23		DRŽAVA V AFRIKI / MUSLIM. TANČICA					? IN BOLEK / MEDENA ROSA						SPODNJI DEL STREHE
CENOVNA POSTAVKA				17			IT. MODNI KREATOR (GIORGIO) / RUSKI DIKTATOR					24		VLADO ŽABOT / KRAT. RAZSTRELIVA		
ABLATIV APEKS NDOLA RELIKVIJA	IZOBRAZBA	TOČKA V SONČEVI ORBITI / MESTO V BOSNI					19	KATJA (LJUBK.) / ČAČKA	21				TKANINA ZA ZAVESE / EDI ŠELHAUS			14
DELAVEC V OLJARNI			7			TEHNIKA VEZENJA / RONALD										
PEVKA ŽNIDARIČ				DRŽAVNA BLAGAJNA / KOŠČEK SUKANCA					ALEŠ VALIČ		18	VOJAŠKO POVELJSTVO	16			
RIMSKA ŠTIRI			MESTO V ZAMBIJI / JURE ROVAN		4			8	ASTAT							
BIBLIOTEKA			15													
NAJVEČJA ARTERIJA	11					NADZEMNI DEL REPE		2								

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do torka, 21. julija 2015, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4001 Kranj, p. p. 124. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

Nagradili inovatorje

Priznanja najboljšim gorenjskim inovatorjem so letos podelili v pasivnem vrtcu Storžek.

SIMON ŠUBIC, FOTO: **PRIMOŽ PIČULIN**

Letošnja podelitev priznanj najboljšim gorenjskim inovatorjem v letu 2014, ki jo je trinajsto leto zapored pripravila Območna gospodarska zbornica za Gorenjsko, je v začetku junija potekala v pasivnem lesenem vrtcu Storžek v Preddvoru, ki so ga kot prvega takšnega v Sloveniji postavili leta 2012. Prizorišče podelitve ni bilo izbrano naključno, saj je priznanje za najbolj inovativno podjetje prejel njegov izdelovalec, podjetje Jelovica hiše iz Skupine Jelovica. Na objekt so v Jelovici zelo ponosni, po besedah predsednika njenega upravnega odbora Gregorja Benčine pa so si ga v treh letih ogledale že številne delegacije iz Slovenije in tujine.

"Prvi pasivni vrtec še vedno predstavlja vrh lesene nizkoenergijske gradnje, izračuni pa kažejo, da dosega še nekoliko boljše vrednosti, kot so bile zamišljene ob projektiranju, in dokazujejo, da gre za gradnjo prihodnosti. Vrtec je energijsko samozadosten, ustvarja več energije, kot je porabi, bivanje v njem je zelo kvalitetno, otroci so zadovoljni, vrtec ne povzroča velikih stroškov upravljanja, tako da lahko naštejemo same velike prednosti sodobne gradnje, ki bo v Evropi veljala po letu 2020," je dejal Benčina. Območna gospodarska zbornica za Gorenjsko je sicer letos za lanske inovacije podelila po štiri zlata (Elan, Domel in Razvojni center Nela, Acroni in Razvojni center Jesenice ter Domel), srebrna in bronasta priznanja ter diplomo.

Priznanje Jelovici za najbolj inovativno podjetje je prevzel predsednik upravnega odbora Gregor Benčina.

Urejamo središče vasi

JANEZ BROLIH, VAŠKI ODBOR TUPALIČE

V spodnjem delu Tupalič smo zgradili fekalno in meteorno kanalizacijo ter nov vodovod za spodnji del vasi iz smeri Breg in magistralni vod za Kranj, tako da bomo kmalu priklopljeni na vodovod, ki ga upravlja Vodovodna zadruga Preddvor. Hkrati z infrastrukturo pa bomo uredili tudi središče vasi. Odstranili bomo nekdanjo zbiralnico mleka in zgradbo nad požarnim bazenom, protipožarni bazen pa bo ostal. Ostali del središča pa bomo uredili s klopco za počitek, prostorom za ločeno zbiranje odpadkov, posadili bomo kakšno lepo drevo in naredili zaključke okrog središča. Upamo, da se po dopustih že dobimo na urejenem mestu in si izmenjamo izkušnje v zvezi z gradnjo, ki pa po besedah vaščanov poteka zelo zavzeto in solidno s strani izvajalca HIS iz Ljubljane.

Kaj sodi v kanalizacijo in kaj ne

Straniščna školjka in odtok nista koša za smeti! Ob vsaki uporabi pitne vode moramo pomisliti, kaj splakujemo in katera sredstva pri tem uporabljamo, poudarjajo pri Komunali Kranj. Četudi voda odplakne vse, lahko s tem, ko nepravilno vržemo odpadke v straniščno školjko, povzročimo velike težave v kanalizacijskem sistemu: oviramo pretok, povzročimo zamašitve kanala in predvsem zamašitev črpalk v črpališčih ter ustvarimo pogoje za pojav smradu in glodavcev. S tem posredno ogrožamo tako svoje zdravje kot zdravje drugih, predvsem delavcev, ki skrbijo za nemoteno delovanje sistema, ki morajo odstraniti vse nepravilno odložene odpadke. Dodajajo opozorilo, kaj vse je prepovedano odlagati v straniščno školjko ali odtok: organske odpadke, kot so ostanki hrane, trave, plevela in podobni odpadki z vrtov, trupla poginulih živali, perje, kosti, dlaka in podobno; trde odpadke, kot so razni plastični predmeti, kosi kovin, stekla, embalaža; ostale odpadke, kot so palčke za ušesa, kondomi, damski vložki, otroške plenice, čistilni in vlažilni robčki, nerazgradljiv papir, PVC-vrečke, tekstil (cunje za čiščenje, nogavice in ostali deli obleke); gradbene odpadke, kot so ostanki gramoza, malt, betonov, gipsa, opeke, opaži; barve, topila, dezinfekcijska sredstva, kisline, lugi, zdravila, pesticidi; razna odpadna olja in maščobe iz kuhinje. Če pride do zamašitve kanalizacijskega sistema, lahko pride tudi do vdora odpadne vode v bivalne prostore. Zato je pametno upoštevati zgornja navodila in se izognite nepotrebnim stroškom čiščenja oz. sanacije. Z odgovornim ravnanjem lahko skupaj prispevamo k boljšemu delovanju kanalizacijskega sistema v smislu pretočnosti, zmanjšanju smradu, pojavu glodavcev in posledično zmanjšanju stroškov vzdrževanja.

GEODETSKE STORITVE
Matjaž Tičar, s. p.
GSM: 041 338 038
www.geodetske-storitve.com

Družili so se otroci iz Kokre in Sel

Podružnični šoli v Kokri in v Selah na avstrijskem Koroškem poglabljata sodelovanje. Lansko jesen so Kokrjani gostovali v Selah, spomladi so jim vrstniki vrnili obisk. Obakrat so skupaj sodelovali na naravoslovnem dnevu.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR,
FOTO: **TINA DOKL**

Učenci in učenke, učitelji in učiteljice obeh šol, ravnateljici, župan in gostitelji iz Kokre

Podružnično šolo v Kokri je v pravkar minulem šolskem letu obiskovalo deset otrok, učita jih dve učiteljici, v Selah na Koroškem, kjer ljudska šola prav tako poučuje otroke do četrtega razreda, jih šteje 23. Razdeljeni so v dva oddelka, učijo jih trije učitelji, Magdalena Olip je poleg poučevanja tudi ravnateljica.

"Naša šola je dvojezična, vsi otroci se učijo slovensko in nemško. Jezika tedensko menjavamo: en teden poučujemo v nemškem, en teden v slovenskem jeziku. To se je izkazalo kot zelo dobro," je povedala ravnateljica. "Poleg dvojezičnosti je na naši šoli poudarek na športu in naravoslovju. Iz štiriletne ljudske šole gredo potem otroci naprej v Celovec ali v Borovlje."

Pred šolo v Selah so se učenci podružnice v Kokri družili z vrstniki iz ljudske šole na Obirskem, ki so jo lani zaradi premajhnega vpisa otrok zaprli in otroke preusmerili na šolo v Železni Kapli. Olipova pravi, da na Koroškem ne zapirajo le dvojezičnih, pač pa vse šole, ki ne dosegajo racionalne kvote učencev. Skušajo pa obdržati načelo ena občina - ena šola, da so šole učencem čim bolj dostopne. O sodelovanju s šolo v Kokri pa pravi: "Deset let sem bila v Železni Kapli in od takrat tudi dobro poznam vaše kraje. Zelo so mi pri srcu. S šolo v Kokri je to naše drugo srečanje in upam, da se bo nadaljevalo. Tukaj so nas zelo lepo sprejeli in tudi program je zanimiv: z vsemi čutili smo zraven."

Skupni naravoslovni dan otrok iz Kokre in iz Sel je res stregel vsem čutilom. Najprej so si gostje ogledali prostore šole v Kokri, se sprehodili okrog jezera Črnava v Preddvoru, potem pa se peš prek zgornjih Potoč odpravili nazaj v Kokro. Na prijetnem prostoru za piknik domačije pri Slugi ob reki Kokri so se naužili naravnih lepot, pod mentorstvom Tomaža Rehbergerja so risali panjske končnice, ki jim jih je pripravil domačin Rok Valjavec. Tamkajšnje turistično društvo je poskrbelo za malico, domače orehove štruklje, ki so jih skuhale Ana Valjavec, Breda Žumer in Lucija Tišlar.

Izmenjevanje izkušenj dveh majhnih podružničnih šol je dragoceno, šola v Kokri je menda celo edina podružnica, ki goji čezmejne stike, je povedala vodja šole Romana Naglič. S tovrstnimi stiki pa sta zadovoljna tudi ravnateljica matične šole Matije Valjavca v Preddvoru Tea Dolinar in župan občine Preddvor Miran Zadnikar. Občina goji dolgoletno prijateljstvo s sosednjo Železno Kaplo, župan pa pravi, da bi se lahko politični stiki razširili še na druge občine na avstrijskem Koroškem.

Kritičen pogled na poslikane panjske končnice

Od čutil so prišle na svoj račun tudi brbončice